

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Porovnání vybraných lyžařských škol zaměřených na výuku dětí

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Petra Matošková, Ph.D.

Vypracovala:
Klára Novotná

duben 2010

Abstrakt

Název práce: Porovnání vybraných lyžařských škol zaměřených na výuku dětí

Cíl práce: Cílem práce bylo na základě zvolených kritérií porovnat lyžařské školy zaměřené na výuku lyžování dětí ve dvou vybraných lyžařských střediscích v České republice.

Metody práce: Jedná se o kvalitativní výzkum na základě řízených rozhovorů a pozorování. Na základě analýzy dokumentů byly vytvořeny okruhy pro řízený rozhovor a dopracovány konkrétní otázky. V každém středisku byla zvolena pověřená osoba, se kterou byl rozhovor proveden.

Výsledky práce: Jednoznačně nejpreferovanější školou je Happy Hill Sochor v Peci pod Sněžkou. Jde o největší školu s nejdelsí tradicí. Je kapitálově nejsilnější a klienty nejnavštěvovanější. Velmi pozitivně byla hodnocena také škola MARO v Monínci. Její velkou výhodou je kvalitní materiální vybavenost. Škola má prioritní postavení ve středisku, jelikož je zde jediná. Lyžařská škola Snowsport school si za dva roky svého působení vybudovala druhou nejsilnější pozici v Peci pod Sněžkou. Výhodou této školy je, že jako jediná v tomto areálu poskytuje výuku telemarku. Lyžařská škola Potok.cz preferuje individuální výuku a to se pozitivně odráží na spokojenosti klientů, výhodou je také vlastnictví sjezdové tratě.

Jako nejslabší byla shledána lyžařská škola K+K. Je to dáno především absencí kvalitního zázemí. Pobočka této školy v Peci pod Sněžkou byla založena teprve v loňském roce a tak si své místo na trhu ještě buduje.

Klíčová slova: dítě, předškolní věk, lyžařský instruktor, lyžařská škola

Abstract

Name of the essay: Comparison of selected ski schools directed to training of children

Aim of the essay: The aim of study was to confront the ski schools intent to the children's ski training in two selected ski centres in Czech Republic on the bases of specific criteria.

Metod: It is concerned to qualitative research executed based on guided interview and the observation. Following the analysis of documents the ranges have been created for directed interview and particular question were completed. There were chosen an authorized person in each centre with which the dialogue has been carried out.

Results: The most favoured one is unambiguously The Happy Hill Sochor in Pec pod Sněžkou. It is the greatest school with the longest tradition. They are the capital strongest and the most frequented by clients. The school MARO in Monínec has been evaluated very positive as well. Its big advantage is the top quality material facilities. The school has a priority position in the centre because it is just one there. The Snowsport School has built up the second strongest position in Pec pod Sněžkou during two years of their operation there. The advantage of this school is in providing of telemark training as the only one institution in this areal. The ski school Potok.cz prefers individual classwork what's positive reflect on client's satisfaction, the advantage is as well the ownership of downhill course.

As the faintest were found ski school K+K. First of all it is in virtue of the absence of the quality rear area. The branch store of this school in Pec pod Sněžkou was founded in the last year only thus they are still building up the position in the market.

Key words: Child, pre-school age, ski instructor, ski school.

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí bakalářské práce PhDr. Petře Matoškové, Ph.D. za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytovala při zpracování práce.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použila jsem pouze literaturu uvedenou v seznamu bibliografické citace.

Klára Novotná

Svoluji k zapůjčení bakalářské práce ke studijním účelům.

Prosím, aby byla vedena přesná evidence vypůjčovatelů, kteří musí pramen převzaté literatury řádně citovat.

Jméno a příjmení: Číslo obč. průkazu: Datum vypůjčení: Poznámka:

Obsah

1. ÚVOD.....	6
2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	7
2.1 Postnatální období.....	7
2.2 Předškolní věk	8
2.2.1 Biologický a pohybový vývoj	9
2.2.1.1 Pohybové kompetence dítěte v předškolním věku.....	12
2.2.2 Psychologický vývoj	15
2.2.3 Sociální vývoj	19
2.3 Lyžařský instruktor	22
2.4. Organizace výuky	24
2.4.1 Výuka ve družstvech.....	26
2.4.2 Skupinová výuka.....	26
2.4.3 Individuální výuka	27
2.5 Lyžařské školy	28
2.6 Výukové pomůcky.....	31
2.7 Akreditační zařízení	42
3. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	48
4. METODOLOGIE PRÁCE	49
4.1. Charakter výzkumu.....	49
4.2. Použité metody	49
4.3. Výzkumný soubor.....	50
4.4. Desing výzkumu	50
5. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ	51
5.1 Sport centrum Monínec	51
5.2 Lyžařské školy v Peci pod Sněžkou	54
5.2.1 Lyžařská škola Snowsport school.....	55
5.2.2 Lyžařská škola K+K Ski School.....	58
5.2.3 Lyžařská škola Happy Hill Sochor	61
5.2.4 Lyžařská škola Potok.cz	65
6. ZÁVĚR	71
7. BIBLIOGRAFICKÉ CITACE	72

1. ÚVOD

S pojmy jako jsou „lyžařská škola“, „lyžařský instruktor“ a „výuka lyžování dětí“ se v poslední době setkáváme častěji, než tomu bývalo v minulosti. Lyžování se stává stále populárnějším. Důvodem není pouze současný trend carvingových lyží, ale také stále se zlepšující podmínky a poskytované služby v horských střediscích. To platí v rámci evropského i českého měřítka. S těmito faktory souvisí zvyšující se návštěvnost lyžařských škol a poptávka o jejich služby. Zejména ve výuce dětí můžeme pozorovat rostoucí zájem ze strany rodičů. Pryč jsou časy, kdy probíhala výhradně formou samovýuky. Výhody umístění dítěte do lyžařské školy jsou dnes již zřetelné. Mnohonásobně rychlejší pokrok, eliminace špatných návyků (postoj aj.), bezpečné metodické postupy a pozitivní vliv dětské skupiny, to vše jsou důvody, proč je vhodné služeb lyžařské školy využít. V dnešní době se již můžeme na našich horách setkat s komplexní a velmi kvalitní nabídkou poskytovaných služeb. Velkou část z nich poskytují právě lyžařské školy. Jde například o půjčovnu vybavení, servis lyží, baby-sitting, organizaci akcí pro děti a dospělé či produkci letních aktivit pro soukromou i firemní klientelu. Vznik lyžařských škol lze datovat do počátku 90. let. Souvisel se vzrůstající návštěvností západních turistů, investicemi a celkovým rozvojem českých lyžařských středisek. České lyžařské školy mají s porovnáním s těmi tradičními alpskými stále rezervy. Nutno však říci, že se jejich úroveň v posledních letech výrazně zlepšila. Je to dáno nejen zvyšujícím se tlakem na kvalitu ze strany klientů, ale také dobře fungujícím akreditačním systémem vzdělávání lyžařských instruktorů. Velký pokrok je patrný také v materiálním vybavení. Tato práce porovnává celkem pět lyžařských škol ve střediscích Monínek a Pec pod Sněžkou.

2. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2.1 POSTNATÁLNÍ OBDOBÍ

Toto relativně dlouhé období růstu a vývoje jedince bývá pro potřeby pedagogické i klinické praxe děleno do určitých věkových kategorií. Dělení není dogmatické, a proto je možné se setkat v literatuře s poněkud rozdílným členěním (zejména školního věku).

Období novorozenecké zahrnuje prvních 28 dní života.

Období kojenecké následuje do konce 1. roku života dítěte. Bývá členěno na 4 trimenony, tj. na 4 tříměsíční období.

Období batolivé je do konce 3. roku věku dítěte.

Období předškolní je do začátku povinné školní docházky, tj. většinou do konce 6. roku věku.

Období školní bývá děleno na mladší školní, do konce 10. roku, a starší školní, do konce 14. roku věku dětí (Havlíčková, 1998).

Vágnerová (2000) rozděluje školní věk na tři etapy - raný školní věk, střední školní věk, starší školní věk. Raný školní věk trvá od nástupu do školy, tj. přibližně od 6 až 7 let do 8 až 9 let. Je charakteristický změnou životní situace a různými vývojovými změnami, které se projevují především ve vztahu ke škole.

Střední školní věk trvá od 8-9 let do 11-12 let, tj. do doby, kdy dítě přechází na 2. stupeň základní školy a začíná dospívat. V průběhu této fáze dochází k mnoha změnám, které jsou podmíněny nejen sociálně, ale i biologicky. Lze je považovat za přípravu na dobu dospívání.

Starší školní věk navazuje na období středního věku a trvá do ukončení základní školy, to znamená přibližně do 15 let. Toto období bývá označováno jako pubescence.

Období adolescentní bývá označováno do konce 18. roku věku jedince. Touto věkovou kategorií prakticky končí období růstu a vývoje individua.

Další věkové kategorie patří již do období dospělosti (do 30. roku), zralosti (do 45. roku), středního věku (do 60 let), stáří (do 75 let), vysokého stáří (do 90 let) a kmetského věku (nad 90 let).

Takto udávaná věková období vycházejí z věku kalendářního, který se stanovuje od data narození jedince. V klinické praxi se věk nedonošených udává postkoncepčním (Havlíčková, 1998).

2.2 PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Předškolní období trvá zhruba od tří let až do nástupu do školy. Je to poslední stadium raného dětství. Rozvíjí se jak hrubá motorika, tak jemná motorika (Havrdová, 2002).

V tomto věku je obrovská potřeba pohybu, větší zátěž je sedět než běhat. Zdokonalují se pohybové schopnosti (hrubá motorika), převažuje vzruch nad útlumem. Zlepšuje se koordinace pohybů jako jsou např. prolézání, kotrmelec, jízda na tříkolce, koloběžce, holubička, chůze na lavičce, nedoporučuje se bruslení, tenisová raketa. Předškolní děti zvládají předplavecké výchovy (pohybové hry ve vodě, základy lyžování), návyky sebeobsluhy. Co se týče jemné motoriky, dítě zvládá např. zapínání knoflíků v 5- 6 letech, dále např. vázání kliček, stříhání, zatloukání hřebíku, tvarovací hmoty, hod vrchem, chytání míče. Děti rády pomáhají dospělým. Utváří se zdravé sebevědomí (www.psychoterapie.estranky.cz).

Charakteristické je postupné uvolňování vázanosti na rodinu a rozvoj aktivity mimo rodinu (např. ve vrstevnické skupině). V této době už si dítě osvojilo běžné normy chování, samo se již setkalo s různými rolemi a komunikace dosáhla také určité úrovně. Předškolní věk je z hlediska duševních změn méně bouřlivý než předchozí stadia vývoje. Neustále přetrvává jednota „Já a světa“. Rozvíjí se živá fantazie.

Slovní zásoba předškoláků je asi 3000 slov, ale ještě více slovům nerozumí. Začíná se také formovat „svědomí“. Mezi nejčastější citové projevy patří afekty vzteku a strachu. Intenzivní strach a obavy jsou časté. Rodí se sny, rozvíjí se expresivnost kresby. Objevuje se silná tendence k nápodobě a úsilí o samostatnost.

Svůj názor na svět vyjadřují děti v kresbě, ve vyprávění nebo ve hře. Zde se také projevuje typické dětské myšlení a emoční prožívání (Havrdová, 2002).

Děti předškolního věku pokračují v tělesném i psychickém rozvoji. Jejich skelet zpevňuje, přesto však je ještě značně plastický a může se deformovat jednostranným zatížením. Svalstvo mohutní a sílí. Pohyby se zdokonalují a zjemňují a stávají se obratnějšími. Obohacuje se řeč, rozšiřuje se rozumový i citový vývoj dítěte. Vytváří se poměr ke kolektivu, usměrňují se osobní zájmy ve prospěch celku. Jeví se dychtivá touha po poznání, hře a dětské společnosti. Vytváří se povaha dítěte. Výchova má neobyčejně důležitý úkol, usměrnit kladné a negativní návyky, vést ke kázni (Houštěk a Kubát, 1953).

V předškolním období pokračuje osamostatňování dítěte, zdokonalování získaných zkušeností. Dítě je obratnější, touží po hře, vyprávění a zábavě. V chování se může objevit negativismus (Houštěk et al., 1990).

2.2.1 Biologický a pohybový vývoj

Tempo růstu je v předškolním období (4. a 5. rok) a následujícím mladším školním věku, nejnižší z celého dětského věku. Na tělesné hmotnosti přibývá dítě ročně přibližně 2 kg a roční přírůstek v tělesné výšce činí asi 6-8 cm (minimálně 5 cm). Většina dětí se jeví v tomto období jako hubená, zejména ve srovnání s tělesnou stavbou předchozího období. Asi tak kolem 4. roku vymizí lordóza a prominující břicho, vymizí také tuk z chodidla, takže stopa získá svoji normální konfiguraci. Mění se také poměr mozkové a obličejové části lebky. Je to tím, že mozkovna roste pomaleji a obličejová část se zvětšuje především vývojem čelistí podmíněným erupcí zubů (Pizingerová a Stožický, 2008).

Pokud jde o růst, je v tomto věku dítě již zcela mimo vliv infantilní růstové fáze a rychlost růstu se nadále zpomaluje až do začátku puberty. Růst je řízen růstovým hormonem a růstovým faktorem podobným inzulinu (IGF-I). Každý rok dítě naroste přibližně o 7 cm. Nedostatečná výživa se může projevit zpomalením růstu, avšak pouze při významně sníženém energetickém přísunu (www.rustovyhormon.cz).

Tempo růstu v předškolním období a mladším školním věku (4-10 let) je nejnižší z celého dětského věku. Dítě ročně přibývá o 1,5 kg a vyroste o 5 cm (Houštěk et al., 1990).

Do tří let zvládne dítě základní pohybové dovednosti v nejjednodušší úrovni: dokáže chodit, běhat, lézt, lézt i na překážky, odrazit se a skočit, měnit polohy těla, manipulovat předměty a házet.

Úroveň pohybových dovedností souvisí s možnostmi provádět je a prochází různými vývojovými podobami. Například tříleté dítě při běhu běží kratšími kroky a nohy klade v širší stopě, protože mu chybí jistota v rovnováze na jedné noze. K rovnováze si pomáhá také pažemi, takže se nepohybují v souhře s nohama. Dítě se nestačí při běhu rozhlížet, proto často zakopne nebo hrozí srážky s ostatními dětmi. Reakce na pokyny je pomalá. Pravidla her musí být jednoduchá. Pokud nemá dítě dostatek příležitosti k pohybu a nejsou mu poskytovány přiměřené náměty, není-li vedeno ke kontrole svých

pohybů, může se v jeho základní pohybové výbavě objevit celá řada nevhodných návyků a špatných stereotypů, které přinášejí také ortopedické potíže (Dvořáková, 2002).

V předškolním věku tělesné aktivity a obratnost významnou měrou pomáhají dítěti zapojovat se do společných činností s ostatními dětmi. Pohyblivost a přesnost pohybů ovlivňuje rychlost při běhání, skákání, prolézání, hrách s míčem. Menší pohyblivost a zručnost má vliv na preferenci činností. Jestliže je dítě v některé činnosti neobratné, nejisté, bojácné, zpravidla ji po určité době nevyhledává, ať již jsou to činnosti z oblasti hrubé či jemné motoriky, grafomotoriky. Většinou se bez záměrného vedení tato oslabení nekompensují, následně tím může být ovlivněno mnoho schopností a dovedností.

V oblasti jemné motoriky většina předškolních dětí ráda pracuje se stavebnicemi, mozaikami, zapojuje se do rukodělných činností vyžadujících určitou dávku přesnosti a obratnosti.

Nelze opomíjet hmatové vnímání. Hmatové vjemy od raného věku hrají nepostradatelnou úlohu v poznávání světa, jsou nezastupitelné v rozvoji emocí, komunikace. Významný vliv má hmat při rozvoji motoriky, zejména jemné motoriky, v regulaci tělesného napětí.

Než dítě začíná více kreslit, popř. před zahájením záměrného cvičení zaměřeného na rozvoj grafomotoriky, je důležité znát lateralitu dítěte. Pro psaní a čtení je důležitá především lateralita oka a ruky.

Lateralizace je pozvolný proces. V prvních měsících a letech života se ve vývoji dítěte střídají období více symetrického či asymetrického užívání rukou. To trvá obvykle do čtyř let. Ve čtyřech letech již většina dětí začíná užívat jednu ruku přednostně jako obratnější a aktivnější. V pěti až sedmi letech se lateralita horních končetin začíná zřetelně projevovat a vyhraňovat, plně se ustaluje v deseti až jedenácti letech (Bednářová a Šmardová, 2007).

Pohybové činnosti a možnost tělesného zatěžování souvisí s tělesným vývojem. Po celé období dětství nejsou kosti osifikovány, proto není vhodné děti zatěžovat jednostranně nebo nošením těžších břemen. Pokud to děti nedělají samy, nenutíme je provádět visy a vzpory prosté. Naopak visy a vzpory smíšené (s oporou také o nohy) jsou velmi prospěšné pro posílení svalstva paží a trupu (lezení, přelézání, přechod po dvojitém laně aj.), proto jsou prolézačky nezbytnou součástí vybavení mateřských škol. Svaly mají vyšší obsah vody (než u dospělého) a nejsou ještě uzpůsobené pro speciální rozvíjení

síly (trénink síly). Sílu, která je nutná pro ovládání těla, zvyšujeme přirozenými pohyby celého těla a jeho částí, dynamickými pohyby, nikoli staticky.

Srdce a plíce mají menší objem a na zátěž ihned reagují výrazným zrychlením srdeční a dechové frekvence. Neznamená to však, že děti nejsou schopné být více zatěžovány. Naopak jejich schopnost vyrovnat se i s dlouhodobějším zatížením je, jak víme ze sledování spontánní aktivity i z řízených činností, velmi vysoká. Při spontánní aktivitě se děti dlouhodobě pohybují v intenzitě nejméně nad 130 tepů za minutu, častěji mezi 150 až 180 tepy za minutu. I při některých řízených aktivitách s tímto záměrem dosahují děti dlouhodobě tak vysokých hodnot srdeční frekvence. Současný způsob života však omezuje spontánní nároky dětského organismu a tím oslabuje funkci vnitřních orgánů. Podle lékařů a fyziologů je prevence civilizačních onemocnění srdce a cév otázkou již předškolního věku, kde by dítě mělo mít možnost pohybovat se dostatečně dlouho a intenzivně, případně by mělo být k takovému charakteru pohybu podněcováno. Pokud je dítě výrazně omezováno a navyká na pasivní způsob života, jeho reakce na zátěž je již v tomto věku zřetelně horší než u dětí s lepším pohybovým režimem.

Při pohybových činnostech je třeba pamatovat na přiměřené oblečení - odkládat svetry a naopak včas děti obléknout, otevírat a zavírat okna, protože termoregulace u dětí je ještě nízká, rychle se zahřívají a snadno mohou prochladnout. Podobně je nutné pamatovat na dostatečný přísun tekutin.

Ke konci předškolního období projdou děti výraznou tělesnou změnou. Mění se jejich proporce, poměr hlavy a těla, prodlouží se končetiny, břicho není už tak kulaté a vypouklé. V tomto období také výrazně dozrává centrální nervová soustava a je schopná řídit pohyb mnohem přesněji. Vytvářejí se proto velmi dobré předpoklady pro učení a zvládnutí celé řady pohybových dovedností - pro orientaci v tělním schématu, pro pravolevou orientaci, orientaci v prostoru, koordinaci pohybů končetin a trupu, jejich uvědomělé ovládání. Dítě zvládne jízdu na kole, na lyžích, lépe zvládá manipulaci s předměty, s míčem, dokáže předmět ovládat pomocí jiného - míček raketou, puk hokejkou. Přichází „zlatý věk motoriky“ a učení vůbec. Už v předškolním věku je proto potřeba dbát na to, aby v rámci vzdělávání na děti nebyly kladeny jen nároky intelektuální a psychické, ale aby byly dostatečně rozvíjeny také dovednosti sociální a komunikativní a respektovány potřeby tělesné (Dvořáková, 2002).

Dítě předškolního věku prochází velmi výrazným biologickým a fyziologickým vývojem. S tím je spojena funkční úroveň orgánů těla a rozvoj pohybových dovedností.

Zanedbání nebo omezení tohoto vývoje může brzdit celkový rozvoj dítěte a bránit využití jeho psychického a intelektuálního potenciálu.

Pohyb je základní potřebou dítěte a je spojen s vývojem tělesným, psychickým a sociálním, proto se uplatňuje při výchově dítěte ve všech oblastech. Praktické zprostředkování velkého množství životních kompetencí se děje v pohybové hře, ať už spontánní, nebo více či méně navozené a řízené učitelkou. Právě pro svou náležitost k dětskému věku je pohybová aktivita a hra prostředkem velmi přirozeným a účinným. Dětský rozvoj je bez těchto aktivit a činností nemyslitelný (Dvořáková, 2002).

2.2.1.1 Pohybové kompetence dítěte v předškolním věku

Pizingerová a Stožický (2008) uvádí k motorickému vývoji, že dítě předškolního věku zvládá dobře chůzi po rovném i nerovném terénu. Udrží rovnováhu (je schopné se učít bruslit, lyžovat), skáče do dálky z místa i s rozběhem, později umí skákat po jedné noze, umí udělat kotrmelec.

Podle Warda (1996) budou do tří let fyzické schopnosti dítěte dobře rozvinuty. Bude umět házet míčem a energeticky do něj kopat, aniž by upadlo. Úspěšně se také dokáže vypořádat se schody, které nahoru vyjde pokládáním jedné nohy na jeden schod, ale dolů to bude obtížnější a dítě bude klást na každý schod obě nohy. Věk, kdy dokáže vyjít nahoru a dolů po schodech s jistotou se různí a bude do značné míry záležet na jeho zkušenosti. Pokud má dům hodně schodů, dítě bude jistější dříve, ale do čtyř let dokáže chodit po schodech nahoru i dolů střídáním nohou většina dětí.

Dále Ward (1996) popsal hlavní fyzické mezníky pro děti od tří do šesti let.

Fyzické schopnosti dítěte ve 3 letech:

- Dítě chodí po schodech střídáním nohou, při cestě dolů klade na jeden schod obě nohy.
- Rádo skáče dolů přes poslední dva schody.
- Umí chodit při hře pozpátku nebo bokem.
- Umí se postavit na špičky.
- Jezdí na tříkolce.

Fyzické schopnosti dítěte ve 4 letech:

- Chodí, běhá po schodech nahoru i dolů, jednou nohou na každý schod.
- Šplhá na stromy a žebříky.
- Sedí se zkříženýma nohama.

Fyzické schopnosti dítěte v 5 letech:

- Je obratné při sklouzávání, šplhání a jiných nebojácných „krkolomných“ činnostech.
- Při skákání střídá nohy.
- Poskakuje na kterékoli noze.

Fyzické schopnosti dítěte v 6 letech:

- Umí přeskakovat švihadlo.

V souvislosti s poznatky o tělesném a psychickém růstu a vývoji dětí v předškolním věku byl v oblasti tělesné výchovy specifikován rámcový obsah činností, které odpovídají dětskému věku a jejichž prostřednictvím je ovlivňován především tělesný a pohybový rozvoj dítěte. Tyto činnosti vedou k osvojení základů kompetencí zasahujících i další stránky osobnosti dítěte.

Tělesné a pohybové aktivity jsou prostředkem k získání kompetencí:

- v oblasti osvojování pohybových dovedností základních i specifických - sportovních
- v oblasti posilování tělesné zdatnosti - aerobní vytrvalosti, svalové síly a pohyblivosti
- v oblasti kognitivní a afektivní - rozvíjení psychických, osobnostních a sociálních

V průběhu předškolní výchovy a vzdělávání by děti měly získat následující kompetence.

Pohybové dovednosti

Lokomoční dovednosti:

- pohybovat se různými způsoby v prostoru všemi směry, ve směru podle pokynů
- pohybovat se různými druhy lokomoce mezi překážkami, přes překážky terénní i umělé
- poskakovat a skákat různými způsoby a v kombinacích
- skákat do různých směrů, přeskakovat překážku, vyskočit na překážku a seskočit
- pohybovat se různými způsoby v prostoru s různými polohami nebo pohyby částí těla (upažit, tleskat...)
- pohybovat se s partnerem a ve skupině ve vzájemné spolupráci
- podřídít lokomoci rytmu a hudbě
- pohybovat se v prostoru v různém prostředí - na sněhu, ve vodě...

Nelokomoční dovednosti:

- zaujmout různé polohy podle pokynů - znát názvy částí těla, základních poloh a pohybů

- pohybovat částmi těla podle pokynů, nápodoby, v různých podmínkách - s náčiním, i na nářadí
- pohybovat se kolem různých os svého těla (převaly, obraty, kotouly)
- dokázat pohyby částí těla podříditi hudbě

Manipulační dovednosti:

- manipulace s různým náčiním a předměty (rukama, nohama, kolena, hlavou, zvedat, nosit, předávat, kutálet, pohazovat, odrážet, kopat, driblovat, balancovat)
- odhadnout pohyb náčiní a přizpůsobit mu vlastní pohyb
- spolupracovat ve skupině při ovládnutí náčiní
- využít pomůcky k pohybu v různém prostředí (plovací pomůcky, tříkolky, kola, boby, saně, lyže, brusle...)

Tělesná zdatnost

- dokázat se pohybovat po delší dobu jednoduchými lokomočními pohyby, zvládat přiměřenou fyziologickou zátěž
- dokázat zpevnit a uvolnit své tělo podle návodu
- dokázat protáhnout své tělo podle návodu

Kognitivní a afektivní oblast

- znát různé části svého těla a umět je pojmenovat
- znát směry vzhledem ke svému tělu
- vědět o činnosti srdce a o jeho reakci na tělesné zatížení, vědět, že jeho trénování pohybem prospívá zdraví
- vědět, že síla svalů umožňuje pohyb
- vědět, tělo by mělo být pružné, aby bylo zdravé a pohyblivé
- znát užívané pojmy spojené s pohybem a sportovním prostředím
- dokázat dodržovat domluvená pravidla
- spolupracovat ve hře a činnosti
- respektovat ostatní
- nebát se v různém prostředí (ve vodě, na sněhu)
- nebát se vyjádřit svůj názor
- mít z pohybu radost (Dvořáková, 2002).

2.2.2 Psychologický vývoj

Ve třech letech dítě o sobě uvažuje, uvědomuje si svoji jedinečnost a odlišnost od ostatních lidí. Vzniká tak vědomí vlastní identity. Projevuje se tím, že dítě o sobě přestává mluvit ve třetí osobě a začíná používat „já“. Tato skutečnost také způsobuje zvýšené sebeprosazování, toto období bývá nazýváno obdobím vzdoru. Sebehodnocení je závislé na hodnocení jiných osob, zejména rodičů. Dítě přejímá názor dospělých na sebe sama nekriticky, sice o sobě také uvažuje, ale způsobem odpovídajícím jeho vývojové úrovni (Stloukalová, 2008).

Dalším znakem myšlení v předškolním věku je egocentrismus, ulpívání na subjektivním pohledu a tendence zkreslovat úsudky na základě subjektivních preferencí. Předškolák ještě nedovede brát v úvahu jiné než vlastní hledisko, nechápe možnost posuzovat situaci z více hledisek. Například chlapec odpoví kladně na otázku, zda má bratra, avšak záporně na další dotaz, zda má bratra i tento jeho bratr. Podle jeho názoru bratra nemá, protože v rodině není žádný další kluk. Egocentrismus myšlení se projevuje i v situaci, kdy si dítě zakrývá oči, aby ho druzí neviděli (Skorunková, 2005).

Rozvoj poznávacích procesů u dětí předškolního věku lze specifikovat následovně:

Vnímání

Je globální, neanalytické. Dítě se orientuje na to, co ho bezprostředně upoutá (např. křiklavá barva atp.) a také podněty, které mají význam pro uspokojení potřeby. Při vnímání obrázků dítě nejprve vypočítává jednotlivé objekty, až poté je schopno vnímat jejich vztahy a celkově vystihnout děj.

Rozvíjí se zejména zraková a sluchová diferenciacce, analýza a syntéza, nezbytná pro výuku čtení a psaní.

Vnímání prostoru

Je stále ještě nepřesné. Děti neumí správně odhadnout větší vzdálenost. Mají spíše tendenci přeceňovat velikost okolního prostoru. Např. bazén se jim zdá mnohem větší než dospělému. Nemá ještě dostatek zkušeností a tolik rozvinuté myšlení. Po celý školní věk mají děti potíže uvědomit si, kde je vpravo a vlevo. Zvláště proto, že když se obrátí, tak se strany mění (na rozdíl od polohy nahoře a dole).

Vnímání času

Zde rovněž dítě přeceňuje určité časové úseky, zdají se mu mnohem delší než dospělému. Předškolní dítě vnímá čas prostřednictvím konkrétních událostí a opakujících se jevů.

Pozornost

Převládá ještě neúmyslná forma pozornosti. Je stále ještě nezralá, krátkodobá a povrchní. K posilování pozornosti napomáhají např. konstruktivní hry nebo samostatně dětmi plněné jednoduché povinnosti. Dítě je stále ještě převážně upoutáváno nezvyklými a atraktivními podněty z okolí. Počátky úmyslné pozornosti můžeme pozorovat při hře. Děti, které si nenavyknou občas nebo „úmyslně vštěpovat“, s tím mívají ve škole zpočátku potíže. Délka soustředění i koncentrace pozornosti se s postupujícím věkem zlepšuje.

Paměť

Je převážně bezděčná, mechanická, konkrétní a krátkodobá. Děti si bezděčně osvojují zejména různé říkanky, kde se ale nesoustřeďují na obsah. Ještě v prvních letech školní docházky si osvojují učivo takto bezmyšlenkovitě. Některé silné zážitky z předškolního věku jsou uchovány již natrvalo. Již v tomto věku je dobré vést děti k logickému uvažování a nepřetěžovat mechanickou paměť. Opakováním úkonů vznikají návyky. Postupně jsou děti schopny vykonávat i složitější příkazy. Vždy je však třeba je dostatečně vysvětlit.

Představy a fantazie

Jsou přesnější a obsažnější. Předškolní děti je často doplňují fantazií a tak vznikají tzv. dětské konfabulace - smyšlenky. V tomto případě nemluvíme o lži v pravém slova smyslu, protože děti jsou o jejich pravdivosti přesvědčeny. V předškolním věku lze jen těžko oddělit ve vyprávění dítěte vzpomínky od fantazijní produkce.

Fantazie se u předškolních dětí uplatňuje pozitivně především v tvořivosti. Je to především formou pohádky, kdy dochází k fantazijnímu přetváření skutečnosti.

Předškolní věk je také obdobím námětových her. V nich se právě velice uplatňuje dětská fantazie. Prostřednictvím hry si děti osvojují různé role chování. Často si také přizpůsobují realitu sobě a svým potřebám. Dítě si tak vytváří svět blízký „svému srdci“ (Havrdová, 2002).

Myšlení

Kolem čtyř let se vývoj myšlení dostává z úrovně předpojmové (symbolické) na vyšší úroveň názorného, intuitivního myšlení. Předškolák již uvažuje v pojmech, které vznikají na základě vystižení podstatných podobností, myšlení však stále ještě nerespektuje plně zákony logiky. Usuzování je vázáno na konkrétní vnímavou skutečnost. Předškolák už umí například vyvozovat závěry, čeho je víc a čeho je méně, ale tento úsudek je závislý na vnímání tvaru, velikosti apod. Pokud dítě vidí dvě stejné

skleničky naplněné stejným množstvím korálků, z nichž obsah jedné skleničky je před zrakiem dítěte přesypán do jiné skleničky užšího tvaru, myslí si, že v užší sklenici je více korálků, protože sloupec dosahuje větší výšky. Většina pětiletých dětí ještě věří tomu, že změna tvaru vede ke změně množství, protože se jim to takhle jeví (Skorunková, 2005).

Ve čtyřech letech rozšiřuje dítě 4 základní barvy a v 6 letech až 10 barev. Orientuje se v pojmech „větší - menší“, „před - za“. Myšlení má stále konkrétní podobu, chybí schopnost přemýšlet abstraktně (Pizingerová a Stožický, 2008).

Vývoj řeči

V počátku tohoto období opouští dítě dětský žargon. Během 4. roku mluví delšími větami a konverzace je hladší. V 5 letech je jazyk již užíván pro sociální funkce jako například hraní určité role. Vývoj řeči závisí velice na bohatosti jazyka, který je používán doma (Pizingerová a Stožický, 2008).

Děti se učí mluvit tak, že napodobují to, co říkají dospělí. Nápodoba řeči má však selektivní charakter. Předškolní děti nenapodobují všechno, co slyší. Většinou si zapamatují určitou část sdělení, kterou potom opakují. Obvykle je zaujme nějaké nové nebo neznámé slovo, které potom použijí ve svém projevu. Nápodobou se učí i gramatická pravidla. Rozvíjí se tzv. egocentrická řeč. Je to forma řeči pro sebe, nepotřebuje posluchače. Projevuje se v různých formách, např. dítě vyjadřuje své pocity bez ohledu na možné posluchače. Nebo tím, že mluví nahlas, řídí své jednání. Dává si pokyny, říká si, co má dělat, jako by mu to říkali rodiče. Egocentrická řeč funguje také jako prostředek myšlení. Nemusí přitom brát ohled na způsob myšlení dospělých. Napomáhá dítěti při řešení různých problémů a slouží ke zjednodušení orientace. Později přechází ve vnitřní řeč (Havrdová, 2002).

Vágnerová (2000) mluví o komunikaci v předškolním věku, tvrdí, že předškolní dítě dovede vyjádřit své pocity a názory, které chce druhému sdělit. Zhruba kolem čtyř let začínají být děti schopné diferencovat způsob komunikace s ohledem na možnosti svého komunikačního partnera (jeho sociální roli, vývojovou úroveň, citový vztah atd.).

V komunikaci s dospělými např. používají zdvořilejší způsob vyjádření nebo se vyhýbají nežádoucím slovním výrazům, ale na druhé straně očekávají automaticky porozumění jakémukoliv sdělení. Ve vztahu k vrstevníkům se děti vyjadřují přímo, používají často specifické výrazy a oslovení, které by byly pro dospělé nepřijatelné. V komunikaci s vrstevníky, např. ve hře, přechází mnohdy konverzace v monolog. Dítě je zaujaté svou činností a předpokládá u posluchače totožný postoj, popřípadě na něj

zcela zapomene. Předškolní děti se v komunikaci s mladšími dětmi dovedou alespoň částečně přizpůsobit jejich komunikačním možnostem a věnují větší pozornost vysvětlení i jejich potřebám. Na druhé straně jsou v komunikaci zřejmé typické rysy myšlení předškolního dítěte, jako je např. egocentrismus. Předškolák se zcela běžně opomene zmínit o podstatných aspektech popisované situace. Charakterizuje ji v dimenzích své vlastní zkušenosti, a proto může být jeho sdělení pro posluchače nesrozumitelné. Přinejmenším nesdělí všechno, protože se v rámci svého egocentrismu domnívá, že posluchač samozřejmě ví totéž co on (Vágnerová, 2000).

Podle Houšťeka a Kubáta (1953) u dítěte v předškolním věku pokračuje rozvoj funkcí kůry. Zdokonaluje se syntetická i analytická činnost kůry, současně se diferencují city (emoce), taktéž činnosti volní. V tomto úseku vývoje je nápadná schopnost opakování a napodobování, jež pomáhá vytvářet nové podmíněné reflexy. Dále se zdokonaluje řeč: je složitější, bohatší, přesnější, gramaticky správná. Koncem tohoto období se objevují první abstraktní pojmy. Prohlubuje se a rozšiřuje znalost prostředí, ve kterém dítě žije. Dítě často klade otázky, požaduje objasnění všeho, co vidí a slyší, jedná samostatněji. Bdění vyplňuje dítě tohoto období hrou. Na začátku období je to hra námětová neboli úlohová. Na konci období se začíná hra s pravidly. Při úlohové hře si děti osvojují tvořivě to, co se kolem nich děje. Pramenem jejich her jsou dojmy, které získávají z okolí, události o nichž slyší. Nejprve při hře řeší vztah k věcem a pak teprve k lidem. Při hře s pravidly se učí záměrně řídit své chování. Vytváří se hlubší paměť, zdokonaluje se vnímání, obohacuje se řeč. Dítě si cvičí paměť, pozornost, učí se podřizovat svá jednání vzdálenějším cílům. Začíná úsudkově myslet, formuje se také jeho osobnost a charakter. Dítě vnímá v tomto období jistá pravidla a normy chování jako přirozeně a nerozlučně spjaté s některým stavem člověka a s jeho některými vztahy. Zvýšenou vnímavost má dítě i k těm konkrétním normám a pravidlům chování, s nimiž se skutečně setkává ve svých vzájemných vztazích s dospělými a dětmi. To je nutné využít k vytváření společenských, zdravotnických a hygienických návyků.

2.2.3 Sociální vývoj

Ve třech letech většina dětí umí sdělit svůj věk a oznámí, jsou-li chlapečkové nebo holčičky. Rozšiřují se emoční vazby mimo rodinu. Hra nebývá kooperativního charakteru. Dítě se samo učeše (Pizingerová a Stožický, 2008).

V předškolním věku nastává definitivní uvědomění a přijetí role pohlaví. Předškoláci již rozlišují, jak vypadá a jak se má chovat chlapec či dívka. Roli svého pohlaví akceptují a ve svých zájmech a postojích přejímají mužské či ženské chování, preferují odpovídající hračky, hry, oblečení, chtějí vypadat stejně jako ostatní děti téhož pohlaví, kterým také dávají přednost při hře. Začínají odmítat oblečení a věci typické pro opačné pohlaví, zejména chlapci se brání tomu, aby vypadali jako dívky (Skorunková, 2005).

Citovým a sociálním vývojem se přemění neukázněné batole v „civilizovanou“ osobu, která se může plně podílet na rodinném životě a které se dá důvěřovat, že se bude chovat rozumně ve školce, škole anebo s kamarády. Současně se vyvažuje získávání četných fyzických a duševních schopností s poznáváním mnoha nepsaných společenských pravidel (Ward, 1996).

Naopak Vymětal (2003) upozorňuje na vliv sourozenců na psychický vývoj dítěte. Sourozenec může vnímat jako rivala, ale také jako svého spojence, s nímž je solidární, jako druha při hře apod. Mezi dětmi bývají ambivalentní vztahy, v nichž posléze převáží pozitivní složka. Problematika postavení a vlivu místa v sourozenecké řadě je v psychologii rozpracována a pochopit ji lze jen s přihlédnutím k celkové dynamice rodiny (např. vytváření koalice jednoho rodiče s dítětem).

Vzájemný vztah sourozenců závisí ve značné míře na postoji rodičů, jak se dovedou večit do dětí a jak jim prezentují své názory. Mnohdy se právě v předškolním věku stává, že dítě nepřijímá novorozeného sourozence, bojí se o svou pozici v rodině, o lásku a pozornost rodičů, kteří se dosud zajímali jen o ně. Na takové trauma může dítě reagovat regresí v chování (ebeny, neurotickými projevy). Ta má svůj základ v neuvědomované potřebě stát se znovu malým a milovaným. Role „velkého dítěte“ se za této situace stává nevýhodná a dítě o ni ztrácí zájem (i když má větší sociální prestiž) (Vágnerová, 2000).

Šulová (2003) uvádí, že předškolní období dítěte v oblasti sociálního vývoje je pro dítě velice důležité uspokojování svých potřeb. Základní potřebou je potřeba být aktivním, která je většinou uspokojována v dostatečné míře. Další potřeby – stability, jistoty, zázemí, trvalosti, bezpečí, sounáležitosti, citového vztahu, sociálního kontaktu, identity,

společenského uznání, apod. dávají dítěti energii a chuť do zkoumání, zvědavosti, do samostatného odpoutávání se.

Dítě si uvědomilo svou osobnost, své já. Pro jeho další přirozený rozvoj potřebuje sociální skupinu a druhé lidi okolo sebe. Dítě postupně opouští rodinu jako jedinou skupinu, ve které se probíralo jeho prvotní poznávání světa, a dostává se do skupiny vrstevníků. Probíhá jeho socializace. Skupina vrstevníků mu umožňuje zařazení do dalších mezilidských vztahů a společenských činností. Dítě se pomalu začíná učit žít ve společensko kulturních poměrech. Styk dítěte s druhými dětmi a dalšími dospělými je ve třech letech nezbytný. Dítě se učí spolupracovat, soutěžit, pečovat o druhé, vést, podřizovat se. Tyto dovednosti jsou nezbytné pro další zapojení dítěte do společnosti.

V průběhu socializace osobnosti probíhají v dítěti tzv. psychologické mechanismy, které ovlivňují postoje, vlastnosti, názory, činnosti dítěte, působí na rozvoj jeho osobnosti. A to díky sociálním vztahům, kulturním poměrům a společenským činnostem. Důležitým prvkem ve vyzrávání osobnosti je hra. Hra na sociální role je jedna z možností, jak se dítě stává „jenom jako“ někým jiným. Ve skupině si pomocí her děti představují činnosti, vlastnosti, napodobují jednání. Samostatný proces socializace osobnosti (dítěte) je určen především vnějšími vlivy sociálního prostředí. Okolí dítěte začleňuje do mezilidských vztahů a napomáhá jeho osobnostnímu vývoji. Dítě vstupuje do úzkých kontaktů.

Dítě si osvojuje mnoho pohybových návyků, které mu socializaci usnadňují, jsou to sebeobslužné činnosti, jako obsloužit se na toaletě, sám se umýt, obléknout, najíst se, samostatně uklízet své věci, pomáhat doma při jednoduchých pracích. K tomu všemu mu napomáhá růst obratnosti, ale i společností pěstovaný smysl pro povinnost a podporované sebevědomí. Zvládnutím sebeobslužných činností sebevědomí dítěte samozřejmě narůstá. Předání základních mravních postojů je důležité a úzce souvisí s rozvojem psychosociální bytosti. Dítě již ví, co je správné a za co by se mělo stydět.

Normy chování, které tvoří racionální základ autoregulačního systému se dítě učí především ve své rodině. Dítě se učí pozorováním okolí a získává informace o důsledcích jednání. Rozvoj prosociálního chování v této době je pozitivní a respektující ostatní. Ve hrách se dítě učí respektovat pravidla, zároveň si i děti vytvářejí pravidla ve svém kolektivu. Řád, norma a zásada jsou slova, která se snaží děti přirozeně pochopit v pravidelném denním režimu. Vztahy mezi dětmi předškolního věku bývají symetrické, kdy jsou si oba partneři rovni, mají podobné kompetence i obdobný status.

Vztahy s vrstevníky přinášejí sice mnohem méně jistoty než vztahy s dospělými, ale je to signál určité zralosti osobnosti dítěte (Stloukalová, 2008).

Sebehodnocení a identita je stále jednoznačně závislá na názoru jiných osob, zejména rodičů. Dítě předškolního věku přejímá názor dospělých nekriticky tak, jak je mu prezentován. K obohacení identity slouží i ztotožnění se s rodiči, kterým se chce podobat, a cokoliv, co k dítěti nějakým způsobem patří. Vlastnictví se stává součástí identity, proto se u předškolních dětí objevují majetnické sklony, děti často zdůrazňují co je jejich, a nechtějí své věci nikomu půjčit. Současně je to příležitost, aby se učily respektovat majetek druhých, nebrat jej bez svolení a za vypůjčení něčeho poděkovat (Skorunková, 2005).

Ward (1996) popisuje sociální vývoj a přiřazuje činnosti, které by dítě v určitém věku mělo zvládat.

Dítě ve třech letech je schopné si stáhnout kalhoty a opět je natáhnout po použití nočníku. Samo se obléká a svléká, ale potřebuje pomoc při zapínání. Je důvěřivé a srdečné. Pomáhá dospělým napodobováním jejich činností. Přestává se počurávat jak ve dne, tak v noci. Vymýšlí si imaginární přátele a vlastní hry. Začíná se zapojovat do hry s ostatními dětmi.

Chápe rozdíl mezi přítomností, minulostí, a budoucností.. Začíná se učit trpělivosti.

Ve čtyřech letech si samo čistí zuby, myje ruce a utírá si je. Velmi rádo se strojí. Dítě vynalézá stavitelské hry. Je velice nepořádné, často odmlouvá. Má rádo společnost jiných dětí, ale často se s nimi hádá. Prokazuje zájem o soucit, když jsou jiné děti rozrušené nebo zraněné.

V pěti letech dítě rozumí potřebě pořádku, ale bývá velmi nepořádné. Úspěšně používá nůž a vidličku. Vybírá si své přátele. Prokazuje porozumění pro fair play při hře. Rozeznává čas na hodinkách. Vůči zvířátkům a malým dětem je ochránářské.

V šesti letech je schopné krájet maso a jiné tužší potraviny nožem a vidličkou. U stolu se chová rozumně „civilizovaně“. Je schopné si samo zavazovat tkaničky u bot. Zvládá složité zapínání na oděvech. Neuvažuje ještě abstraktním způsobem.

Otec představuje pro dítě model role usměrňujícího a schvalujícího. Matka role laskající, litující, ochraňující a ovlivňuje vztahy k lidem. V této době ještě převažuje větší vliv rodičů než vrstevníků.

V rodině probíhá následující socializační proces, který zahrnuje tři aspekty:

1) vývoj sociální reaktivity - vývoj bohatě diferencovaných emočních vztahů k osobám nejbližším i k širšímu společenskému okolí.

2) vývoj sociálních kontrol a hodnotových orientací - vývoj norem, které si jedinec postupně vytváří na základě příkazů a zákazů, které slyší od dospělých a postupně je tak přijímá za své.

3) osvojení sociálních rolí - tzn. takových vzorců chování a postojů, které se od jedince očekávají a to vzhledem k jeho věku, pohlaví atp. (Havrdová, 2002).

2.3 LYŽAŘSKÝ INSTRUKTOR

U dětí předškolního věku musí cvičitel brát v úvahu, že pozornost je velmi labilní a nedostatečně koncentrovaná. Cvičitel musí být proto trpělivý, aby se pohybová nejistota či nešikovnost dětí nezměnily ve strach a odpor k lyžování. Cvičitel o děti pečuje, povzbuzuje je a pomáhá jim. Má být dětem přítelem. K organizaci her na lyžích musí přistupovat s tvůrčí fantazií (Maršík a Příbramský, 1984).

Pojem učitel lyžování doznal v poslední době značnou obsahovou změnu. Rozšířil se o možnost úplné profesionalizace, která v nedávné době nebyla na našich horách obvyklá. V nejširším slova smyslu si pod pojmem učitel lyžování stále představujeme každého, kdo podle svých možností, znalostí a schopností realizuje lyžařskou výuku svých svěřenců. Může jím být rodič při víkendovém pobytu nebo na dovolené, učitel tělesné výchovy nebo jiné aprobace na lyžařském kurzu školy či profesionální učitel v lyžařské škole (Treml, 2004).

Základní předpoklady lyžařského instruktora

Lyžařská technika

Neumí-li učitel dobře lyžovat, jeho svěřenci ho brzy přestanou akceptovat. Uvedený požadavek se stupňuje s rostoucí úrovní jízdy a přibývajícím věkem žáků. Zároveň je samozřejmou podmínkou, že učitel dokáže přiměřeným způsobem předvádět i nejjednodušší cvičení pro 3-5 leté děti.

Tělesná zdatnost

Odpovídající tělesná zdatnost je jednou ze základních podmínek a lyžařský učitel by svou kondicí měl vždy výrazně převyšovat žáky. Je potřeba si uvědomit, že tato práce probíhá v náročném prostředí zimní přírody, v trvalém pohybu a s péčí o jednoho až několik žáků. Opakované ukázky zadávaných pohybových úkolů, přesuny po výukovém

prostoru a případná pomoc žákům při vzniklých problémech kladou v průběhu výukové lekce značné nároky na učitelovu kondici.

Teoretické vědomosti

Lyžařská výuka je pedagogický proces a učitel musí znát a trvale rozvíjet jednak obecné znalosti a vědomosti z pedagogiky a didaktiky, jednak aplikované poznatky z metodiky lyžování. Ta prošla v posledním období výraznými změnami a kvalitní učitel by na ně při své práci měl reagovat. Z mentorského přístupu k dětem při zvládnutí jednotlivých prvků techniky se zaměřuje na zdůrazňování kladných prožitků při pobytu na horách v zimním prostředí, které je s výukou lyžování spojeno. Stejně významnou roli hrají odborné vědomosti učitele o lyžařském názvosloví, poznacích o mazání lyží, volbě a údržbě výzbroje, zásadách pobytu na horách apod. (Tremel, 2004).

Komunikace

Každý učitel si přivlastňuje vyučovací dovednosti v souznění s vlastnostmi své osobnosti a postupně vytváří svůj „osobní vyučovací styl.“ Určitým způsobem komunikuje s dětmi, má osvojené určité signály, ověřeným způsobem organizuje děti a řeší situace. Jeho snahou by mělo být, aby do tohoto osobního stylu zařazoval praktické výsledky ze získaných poznatků, inovace obsahu i vyučovacích technik. Základní činností učitele je komunikace. Komunikace probíhá v úrovni verbální a neverbální. Hlas je pro učitele téměř výrobním prostředkem, měl by s ním proto uvědoměle nakládat. Základní verbální projev by měl být přiměřeně hlasitý a klidný, jasně oddělující slova, aby byl srozumitelný, ne mnohomluvný. Monotónní hlas ztrácí pozornost dětí, proti příliš hlasitému projevu se organismus dítěte také brání jeho ignorováním. Je proto vhodné střídat sílu i modulaci hlasu. Prostředkem neverbální komunikace jsou oči, mimika, gesta a celé tělo. Na rozdíl od mluveného projevu tyto prostředky působí nepřetržitě. Očima je třeba děti sledovat přímo tak, aby věděly, že se díváte na ně. Důležitý je úsměv, mrknutí, kývnutí hlavou jako povzbuzení, pobídka. Každé dítě by mělo mít pocit, že vnímáte právě je (Dvořáková, 2000).

Podle Dovalila at al. (2009) s řídicí činností trenéra souvisí i jeho role, tj. jeho očekávané chování. Při studiu osobnosti trenéra a jeho činnosti bylo identifikováno šest dimenzí role: informační, důvěrníka, ukázkování, motivační, referentská a výchovná. Ty se promítají i do typologie trenéřské činnosti, která se mj. v souvislosti se stoupajícími nároky na řídicí schopnosti trenéra začíná diferencovat podle výkonnostních úrovní.

Pro trénink dětí a mládeže je optimálním typem především trenér - pedagog. Ve své práci musí důsledně respektovat vývojové zvláštnosti, nesmí opomíjet všestranný rozvoj svých svěřenců, měl by být vzorem, být trpělivý, práci zaměřovat perspektivně do budoucnosti. Měl by mít hluboké znalosti o rozpoznávání talentu a umět trénink přizpůsobit v maximální míře věkovým zvláštnostem.

2.4. ORGANIZACE VÝUKY

Soukup (1991) uvádí, že 2-5 leté děti se teprve vyrovnávají se svým prostředím, a to nejenom na sněhu. Proto se nedoporučuje učit je lyžovat organizovanou formou výuky. Je účelné nechat děti podle chuti si zvykat na zimní prostředí a sníh a na dětské lyže. Nijak je výcvikově neusměrňovat a neopravovat. Mají si na sněhu pouze hrát. Vhodné prostředí je upravený a vymezený prostor na sněhu - „lyžařská školka“. Roli pečovatele je možno charakterizovat jako roli „lyžařské tety“.

Podle Vodičkové a Příbramského (2005) se s výukou lyžování doporučuje začít ve věku 3,5 – 5 let. U zvláště nadaných dětí pak kolem 3. roku života. Děti se seznamují se zimním obdobím (sníh, mráz, sněžení), s lyžařským vybavením a jeho možnostmi (lyže, hole, helma). Vhodným prostředím pro výuku je lyžařské hřiště (lyžařská zahrádka). Vhodná je individuální výuka. Výuka ve družstvu je problematická, důležitá je přítomnost blízké osoby, aby se dětem nestýskalo. Vyučovat na lyžích by se mělo maximálně 15 minut, poté udělat přestávku a úplně změnit činnost. Vhodné je zařadit hry na sněhu (koulování, stavění sněhuláků aj.). Poté je možné pokračovat v nácviku.

S dítětem můžeme začít lyžovat asi až od čtvrtého roku. Zvykat je na lyže, na sníh a na zimu však můžeme od okamžiku, kdy začne chodit. Praxe dokazuje, že se děti v tomto věku nejlépe seznámí s lyžováním v doprovodu rodičů. Lyžování je pro děti novou činností; u některých dětí může vyvolat stresové situace. Rodiče nebo nejbližší jsou pro dítě jistotou, že se jim nemůže nic stát. Dominantní snahou cvičitele je vytvořit u dětí "pocit skluzu" a "pocit lyží". Nejvhodnější organizační formou výuky pro 3 až 5 leté děti na stupni seznamování je týdenní pobyt na horách společně s rodiči. Pozornost věnujeme nácviku nošení lyží, chůzi sunem, obratu přešlapováním, výstupu stranou,

přímému sjezdu, přejíždění terénních nerovností, odšlapování, mírné vlnovce (Nosek, 2009).

Celková organizace lyžařské výuky vychází z počtu dětí, které se v daném časovém období účastní výukového procesu. Podle toho rozlišujeme výuku ve družstvech, skupinách a výuku individuální (Tremel, 2004).

Podle Dvořákové (2000) v organizačních formách se uplatňují formy řízení a organizování dětí z hlediska jejich vzájemných vztahů a vztahu k učiteli jako hromadné, skupinové a individuální. Ty se realizují v konkrétních metodicko organizačních uskupeních.

Při hromadném vedení řídí učitel všechny děti společně v podobě frontální - vedle sebe (na značkách, volně v prostoru), čelem k učiteli, proudové - za sebou po kruhu, v překážkové dráze. Pozitivem takového cvičení je činnost všech dětí bez prostojů, možnost rytmizace a dávkování. Negativem je malý přehled o jednotlivcích a nerespektování individuálních předpokladů a potřeb.

Při skupinovém vedení jsou děti rozděleny do skupin z různých důvodů (efektivnost cvičení, soutěžení) a podle různých hledisek. Pro učení se nové pohybové dovednosti jsou vhodnější interně homogenní skupiny. Pro soutěže jsou nutné vzájemně homogenní - srovnatelné skupiny. Skupinové vedení lze realizovat:

- ve družstvech
- se stejnými úkoly - zaměřené na kvalitu dovednosti
- zaměřené na rychlost (soutěže)
- s různými úkoly při stejném nářadí - diferenciací úkolů
- na různém nářadí
- s doplňkovými úkoly ve družstvech.- pokud je družstvo početné a vznikají prostoje
- cvičením na stanovištích - malé skupiny dětí 2-4 dětí, větší počet stanovišť, střídání na povel učitele
- kruhový trénink - cvičení na stanovištích, který je obvykle kondičně zaměřen, vhodný pro starší děti

Individuální vedení ve své zcela individualizované podobě se ve škole objevuje zřídka, je běžné v tréninkovém procesu. Děti také na individuální vedení reagují často odmítavě a mnohem lepší odezvu lze získat ve skupině. Běžně se individuální práce projevuje při skupinovém i hromadném řízení, kdy zpětná informace, korekce i hodnocení jsou zaměřeny k jednotlivcům. Ti by měli mít vždy pocit, že si všímáme každého z nich. Připomínáme znovu význam verbální a neverbální komunikace (Dvořáková, 2000).

2.4.1 Výuka ve družstvech

Počet dětí ve družstvu nepřesahuje počet 15 u začátečníků a 6-10 letých dětí tvoříme raději družstva do 10 žáků, 3-5 letých dětí by nemělo být víc než 6. Všechny děti by měly mít podobné fyzické a mentální předpoklady, podobné předchozí zkušenosti s lyžařskou výukou a přibližně stejnou úroveň lyžařské výzbroje. U všech dětských věkových skupin může být družstvo koedukované (smíšené). V průběhu úvodních výukových lekcí provedeme potřebné změny jednotlivých členů družstva s ohledem na rozdíly výzbroje, pohybové možnosti i předchozí výukovou zkušenost. Výuka ve družstvech je vhodná v nácvichných lekcích, kdy děti seznamujeme s novou látkou. Nejlepší výsledky přináší u dětí ve věku 6-10 let.

Výhodami výuky ve družstvu jsou společné zadávání úkolů, společná kontrola a opravování, dobrý přehled o všech dětech a výukovém prostoru. Na druhou stranu za nevýhodné považujeme malou možnost individuálního přístupu k jednotlivcům a fakt, že náročnost výuky se určuje podle průměrných členů ve družstvu, nejslabší žáci těžko stíhají, nejlepší se nudí (Tremel, 2004).

Zásady výuky ve družstvu:

1. při vysvětlování stojí instruktor čelem k družstvu, 3-5 metrů před prostředním členem družstva
2. při sněžení, větru, prudkém slunci stojí žáci zády k těmto vlivům, učitel čelem
3. při názorné ukázce musí mít všichni žáci dobrý výhled
4. při větším důrazu na opravování dětí stojí instruktor v místě dojezdu
5. při snaze o opakované připomenutí důležitých momentů jízdy stojí instruktor v místě zahájení jízdy žáků a popisuje na žácích klíčové body techniky jízdy (Nosek, 2009).

2.4.2 Skupinová výuka

Zkvalitní za určitých podmínek průběh výuky. Je náročná na kvalitní přípravu a klade značné nároky na učitele. Původní družstvo rozdělíme na několik menších skupin většinou po 3-4 dětech. Podle úrovně dětí v původním družstvu určí učitel skupinám podobné nebo rozdílné výukové cíle. Při podobném výukovém cíli sleduje učitel postupně jednotlivé skupiny, po určité době všechny děti svolá ke společné informaci o kladech a záporech výcviku. Při rozdílných výukových cílech jednotlivých výukových skupin obchází učitel postupně jednotlivé skupiny a hned provádí hodnocení a

opravování dětí. Při ukládání různých výukových cílů jednotlivým skupinám dbáme na to, aby mezi nimi nebyly příliš velké rozdíly v obtížnosti, prohlubovalo by to výkonnostní rozdíly ve družstvu. Cvičení ve skupinách na jednotlivých stanovištích nemohou trvat příliš dlouho, protože klesá pozornost dětí. V jednotlivých skupinách můžeme určit z řad nejspokornějších dětí vedoucího, který zastupuje učitele v době, kdy se ten věnuje ostatním skupinám. Největší uplatnění se projevuje u věkové skupiny 11-14 letých (Tremel, 2004).

Při tomto způsobu výuky spatřujeme výhody především v diferenciaci výukového programu podle stupně výkonnosti žáků, v lepším využití individuálních možností jednotlivých žáků, v intenzivnějším výcviku, ve větší možnosti opakování jednotlivých nacvičovaných prvků lyžařské techniky. Nevýhodou je, že instruktor nemůže ihned u všech žáků regulovat chyby v technice, žáci mají menší možnost opakování výkladu a společné ukázky a také učitel nemůže dostatečně postihnout kontrolu všech žáků ve skupinách. Z tohoto důvodu je nutné tuto výuku realizovat na krátkých svazích tak, abychom obsáhli zrakem celý výukový prostor (Nosek, 2009).

2.4.3 Individuální výuka

Patří mezi neúčinnější organizační formy lyžařské výuky. Většinou se tato výuka uplatňuje u začátečníků v lyžařských školách, kde o individuální výuce hovoří až do počtu 3 žáků. Tato forma je vhodná pro úvodní výuku pro rychlejší zvládnutí lyžařských začátků nebo při výuce slabých žáků ve družstvu jako doučování.

Při lyžařských výcvicích škol je tato forma využívána výjimečně s ohledem na velký počet žáků ve družstvu a nízký počet instruktorů. Pro individuální výuku využíváme všechna pedagogická doporučení platná při výuce ve družstvu nebo skupině.

Výhodou této formy výuky je trvalá kontrola v provedení nacvičovaných prvků techniky a okamžitá oprava chyb. Při správném vedení výuky instruktorem a zájmu a nasazení žáka přináší individuální výuka rychlé výsledky. Nevýhodou pro dítě i pro instruktora je to, že výuka vyžaduje mimořádné nasazení a je provázena značnou únavou. Dítě také nemá porovnání s ostatními dětmi ve skupině či družstvu (Nosek, 2009).

2.5 LYŽAŘSKÉ ŠKOLY

V současné době má každá kvalitní lyžařská škola nebo větší lyžařské středisko samostatný prostor pro výuku nejmenších lyžařů. Takový prostor, nejčastěji nazývaný dětské hřiště, je nezbytnou podmínkou pro dobré hodnocení střediska. Nejvýznamnější lyžařská střediska budují pro lyžařskou výuku dětí komplexy označované jako dětský svět nebo dětská země, obsahující soustavu přepravních zařízení (vleky, pohyblivé koberce), sociální zázemí (objekty pro celodenní péči o nejmenší děti, dětské restaurace atd.) a pestrou škálu zajímavých doplňků k vlastní lyžařské výuce (snowtubing, sáňkařskou dráhu, lyžařský kolotoč, výjimečně i malé kluziště s půjčovnou bruslí). U těchto komplexů je naprostou samozřejmostí samostatné technické zasněžování celého prostoru. Plocha těchto komplexů je kolem 80 000 - 100 000 m².

Výběr všestranně odpovídajícího svahu pro lyžařskou výuku dětí je nejdůležitější faktor, který přímým způsobem ovlivňuje výsledky celé činnosti. Při volbě vhodného svahu, který bude pro lyžařskou výuku dětí dlouhodobě využíván a kde lyžařská škola nebo klub uvažuje o vybudování samostatného prostoru pro podobnou aktivitu, musíme respektovat některé zásady a pravidla.

Nejdůležitější podmínkou při výběru je mírný svah s dojezdem do roviny. Takový sklon svahu není pro děti nebezpečný, nemají strach z pádů, nejedou křečovitě a mohou a se plně soustředit na pokyny učitele. Podmínka na mírný sklon svahu vůbec neznamená, že zvolený terén nemůže mít krátké úseky s větším sklonem. Určitá členitost svahu naopak nabízí mnohem širší možnosti na zajímavý obsah výuky a přirozeným způsobem tak pomáhá diferencovat žáky podle jejich schopností. Případné zrychlení jízdy na více skloněném úseku by mělo zůstat v mezích, které jsou pro děti únosné. Pokud není při výběru k dispozici svah s dojezdem do úplné roviny, musí svah alespoň končit velice mírným sklonem.

Neméně důležitou podmínkou je dostatečná šíře a rozlehlost celého prostoru. Lesní průsek, malá paseka nebo prostor mezi objekty nepůsobí na děti nejlépe. Stísněné podmínky mezi parkovištěm a dolní stanicí vleku nebo sedačkové lanovky s neustálým pohybem velkého množství dospělých lyžařů malé děti evidentně rozptyluje. Zároveň je velice vhodné, aby vybíraný svah byl mimo prostor hlavního lyžařského provozu. Ideální výukový prostor pro lyžařskou výuku dětí je úplně mimo provoz lyžařského střediska. Není-li podobný prostor k dispozici, vymezíme potřebnou plochu plůtky

z umělé hmoty, šňůrou se zřetelně viditelnými praporky nebo slalomovými tyčemi (Tremml, 2004).

Stejně důležitou podmínkou pro výběr svahu je jeho snadná a rychlá dostupnost z hlavního lyžařského střediska. Dlouhá chůze děti zbytečně unaví, v případě potřeby (nutnost odpočinku, ohřátí teplé stravy, lékařské ošetření) máme při větší vzdálenosti problém s rychlým dosažením vhodného zázemí.

Větší lyžařské školy mají k dispozici několik cvičných svahů s různým stupněm obtížnosti. S postupným rozvojem lyžařských dovedností žáků můžeme přiměřeným způsobem stupňovat i náročnost využívaných svahů. Vhodně zvolený terén přináší rychlejší výsledky při výuce. Nezanedbatelnou podmínkou pro výběr svahu je místo na slunci. Celodenní sluneční svit evokuje dobrou náladu a chuť k lyžování. Místo ve stínu lesa, komplexu budov nebo na severní části svahu s odpoledním stínem není tou nejspříhodnější volbou.

Po úspěšném výběru odpovídajícího svahu pro dětské lyžařské hřiště nebo komplex dětského světa je vhodné vypracovat celkový plán rozmístění jednotlivých výukových pomůcek, podle něj každoročně na začátku zimní sezony celý výukový prostor připravit a v jejím průběhu trvale udržovat. Naprosto zvláštní a specifické postavení při vytváření koncepce dětského lyžařského výukového prostoru mají odpovídající přepravní zařízení - lyžařský vlek nebo pohyblivý lyžařský koberec. Druhou, neméně důležitou podmínkou na výstavbu kvalitního dětského lyžařského hřiště nebo dětského světa je místo pro ohřátí a odpočinek dětí, při rozsáhlejšímu prostoru a větším počtu dětí je nutný objekt dětské restaurace. Mezi další důležité součásti výukového prostoru malých dětí zařazujeme shromaždiště a dětskou lyžařskou zahrádku .

Jedno nebo několik přepravních zařízení tvoří v takto upraveném prostoru páteř celého dění, na které musí být všechna ostatní stanoviště logicky napojena. Přepravní zařízení mohou být instalována jako stálá, většinou se ale jedná o přenosná zařízení, která je možno umístit podle aktuální potřeby. Výhodou jejich mobility je i to, že můžeme podle finanční situace nebo podle dalších výukových záměrů dokupovat další přepravní zařízení a tím plynule obohacovat celkovou nabídku pro návštěvníky.

Lyžařský koberec se využívá v prostorech s mírným sklonem svahu (do 10-15 %), délka by se měla pohybovat do 100 m, raději méně, rychlost je kolem 0,6 m/s, kapacitu můžeme počítat 1 000 - 1 200 osob za hodinu. To jsou ukazatele, které signalizují, že lyžařský koberec slouží jak k přemístování lyžařů v rámci určitého prostoru z místa na místo, tak k pravidelné dopravě nahoru (Tremml, 2004).

Při využívání vleků ve výukových prostorech pro děti získávají v poslední době stále více na oblibě vleky s nízkým vedením lana. Nabídky přinášejí výběr různé kvality a materiálu pro tažné lano, sílu motoru, úchytná madla pro lyžující žáky, způsobu kotvení vleku apod. Takto široká nabídka umožňuje velkou proměnlivost řešení při plánování celého výukového prostoru. Vždy se najde možnost odpovídajícího přepravního zařízení.

Při lyžařské výuce dětí je potřeba mít trvale na zřeteli, že pro malé žáky probíhá v mimořádných podmínkách, které kladou zvýšené nároky na dětskou odolnost a fyzickou zdatnost. V případě celodenní péče o děti v lyžařské škole je příjemné zázemí s možností stravování, odpočinku a u nejmenších dětí i s možností her naprostou nutností. Velice často se pro krátkodobý odpočinek přímo v prostoru lyžařské výuky staví prostorný stan.

Shromaždiště (meeting-point) je pro plynulý chod celého dětského lyžařského hřiště velice důležité, je jakýmsi „náměstím“ celého výukového prostoru. Zde začíná a končí výuka a dochází tady k prvnímu kontaktu žáka s lyžařskou školou. Pro shromaždiště vybíráme dostatečně rozhlednou a rovnou plochu. Do tohoto prostoru přivádějí rodiče své děti a předávají je jednotlivým učitelům. Je vhodné ohraničit prostor shromaždiště různobarevnými plůtky nebo obrázky dětem známých figurek, aby při vstupu měly pocit známého prostředí. V prostoru shromaždiště jsou zároveň vyznačena místa pro jednotlivé skupiny - družstva, která mohou být označena čísly, obrázky zvířátek nebo jiných figurek. Děti se shromáždí u svého čísla nebo symbolu a výuka může začít. Zde také učitel předává děti rodičům po skončení výuky. Součástí shromaždiště může být informační tabule, na které se průběžně oznamují zajímavé akce z lyžařské výuky.

Dětská lyžařská zahrádka slouží k výuce těch nejmenších dětí. Měla by tvořit samostatnou součást dětského lyžařského hřiště, odděleného od ostatního prostoru sněhovou hrází, šňůrou nebo barevným plůtkem. Nejvhodnějším umístěním je rovina nebo velice mírný svah. Celkový ráz musí být pestrý a veselý. Různé dvojrozměrné a trojrozměrné figurky, vlaječky, barevné míče, obrázky apod. odvádějí děti od úvodního stresu výuky a upevňují v nich pocit uvolnění a jistoty. Na mírném svahu by měl být k dispozici dětský vlek s nízkým vedením lana nebo lyžařský koberec (Tremel, 2004).

2.6 VÝUKOVÉ POMŮCKY

Výukové pomůcky dělíme na stálé a přenosné. Postupně podle stanoveného plánu vybudujeme stálé výukové pomůcky a zároveň průběžně samostatně vytváříme nebo nakupujeme od renomovaných firem nejrůznější přenosné pomůcky. Obě skupiny pomůcek mají své stálé místo, které odpovídá profilu terénu a aktuálním výukovým úkolům.

Stálé výukové pomůcky

Stálé výukové pomůcky můžeme vytvořit s využitím strojů na úpravu v průběhu zimní sezony za sněhu nebo v dostatečném předstihu v letním a podzimním období úpravou terénu. Využitelné jsou také konstrukce připravené již v letním období z různých materiálů (kov, dřevo, sláma), které se na dětské lyžařské hřiště instalují těsně před začátkem zimní lyžařské sezony a nechají se zapadat sněhem. V obou případech je po celou zimu potřeba pravidelná údržba. Když napadne nový sníh, opětovně vytváříme jednotlivé terénní tvary, zpevníme je proléváním vodou. Při současných možnostech výroby technického sněhu a následné strojové úpravě celého výukového prostoru jsou možnosti provozovatele dětského lyžařského hřiště velice široké. Při stavbě dětského lyžařského hřiště využíváme nejčastěji následující stálé výukové pomůcky.

1. Příčné vlny

Stavíme je napříč směru jízdy (kolmo na spádnici), výška 50-60 cm, délka ve vrstevnici 2-3 m (při dostatečném prostoru mohou být i delší), šířka ve spádnici 1,5-2 m, v celém průběhu plynule oblé. Stavíme-li několik vln za sebou, měla by být minimální vzdálenost dvou vrcholů 5,5 - 6 m. Je vhodné vrchol každé vlny na obou stranách označit obrázkem nebo krátkou slalomovou tyčí, žáci se pak snáze orientují.

Využití: Nácvik přejíždění terénních nerovností, průprava pro zatáčení, předozadní rovnováha.

2. Varhany, šlapačka

Příčné vlny, položené střídavě pro pravou a levou lyži. Výška 30 - 40 cm, šířka ve spádnici 2 m, délka ve vrstevnici 1 m. Vzdálenost dvou vrcholů vln pro stejnou nohu je 5 m, může být i méně. Při průjezdu je jedna noha na vrcholu vlny, druhá dole. Pro každou nohu by mělo být 4 - 5 vln.

Využití: Nácvik rozdělené práce nohou, udržení boční rovnováhy.

3. Hřbety, hrany

Podélné terénní tvary ve směru spádnice, výška 40 - 70 cm, délka 8 - 10 m, šířka 1,5 - 2 m. Stavíme je přímo ve spádnici nebo mohou tvořit jeden dlouhý oblouk - měsíc. V některých případech, když nám to dostatečně volný prostor a naše technické prostředky dovolí, můžeme hřbet postavit do písmene S.

Využití: Návuk přestupování z lyže na lyži - kročná rovnováha, brzdivé sesouvání jako možný způsob zastavení nebo přibrzdění.

4. Tobogan

Trasa vyhloubená ve sněhu připomíná bobovou dráhu. Šířka asi 2 m, plynulé oblouky dráhy vedou lyže samovolně, dráha je na vnější straně oblouku mírně klopená. Délka trasy je daná podmínkami - minimálně čtyři oblouky, poloměr oblouku mezi 18 - 22 m. Jednotlivé oblouky vyznačíme obrázky, praporky, slalomovými tyčemi apod. Dojezd toboganu by měl končit v rovině nebo na velice mírném svahu.

Využití: Tobogan může v určité etapě výuky sloužit jako velice vhodný způsob návuku zatáčení nebo jako atraktivní nabídka obohacení výuky dětí (Tremel, 2004).

5. Sněhový můstek pro skoky

Výška 40 - 50 cm, pro menší děti stačí 20 - 30 cm. Plocha nájezdu a doskoku musí být dostatečně široká a upravená. Odrazovou hranu můstku označíme praporky, obrázky, „hříbky“, umožní to žákům dobrou orientaci při odrazu.

Využití: Nacvičujeme terénní skok, rozvoj odvahy a rovnováhy při doskoku (Tremel, 2004).

Přenosné výukové pomůcky

Přenosné výukové pomůcky tvoří celá řada tradičních předmětů využívaných při lyžování (slalomové tyče, tréninkové „hříbky“) i netradiční pomůcky, které celý prostor výuky nebo obsah některých výukových postupů mohou zajímavým způsobem obohatit. Přenosné výukové pomůcky ve velice pěkném provedení může lyžařská škola nebo oddíl objednat podle katalogu renomovaných firem, které se výrobou těchto pomůcek zabývají, nebo s využitím tvořivosti učitelů a členů si je samostatně vyrobit. Mezi přenosné výukové pomůcky řadíme:

1. Slalomové tyče

Tyče mají celou řadu možností využití: jednobrankové nebo dvoubrankové slalomy, podjížděcí branky v podobě stříšky, vození dětí vedle sebe (učitel uprostřed a dvě děti na každé straně tyče) nebo za sebou (učitel veze na dvou tyčích za sebou jedno nebo

dvě děti, tyče drží na koncích). Tyče jsou s krátkým 25 cm hrubým závitem, délka měkké tyče je cca. 50 cm. Ideální tyč pro trénink dětí, neboť nedochází ke zranění o tyč.

Obr. 1 Měkká tyč Kids Cup (www.zavodni-lyze.cz)

Obr. 2 Dětské měkké tyče (www.zavodni-lyze.cz)

Tyče jsou vyrobeny s jemným krátkým závitem a měkkou tyčí o délce tyče 50 cm a závitem 12 cm. Tyče jsou vhodné jak pro trénink nejmenších dětí, tak i pro lyžařské školy.

2. Sněhové houbičky, kloboučky

V každé lyžařské škole nesmí chybět barevné houbičky z měkkého PVC materiálu. Krátká tyč (cca 30 cm) zakončená bodcem, která má nad sněhem umělohmotný barevný klobouček o průměru kolem 18 cm. Jejich předností je umístění těsně nad sněhem s minimální možností zranění jedoucích žáků.

Využití: Jednoduché vymezení slalomové tratě nebo k vyznačení terénního tvaru (Tremml, 2004).

Obr. 3 Sněhové houbičky (www.zavodni-lyze.cz)

3. „Kotouče“, carvingové bóje

Umělohmotné různobarevné kotouče s molitanovou výplní a otvorem uprostřed pro uchycení na sněhu. Průměr cca 45 cm, výška 16 cm. K uchycení kotouče slouží krátký bodec procházející prostředkem kotouče.

Využití: Široké uplatnění na dětském lyžařském hřišti - slalomy, paralelní slalomy, mety pro vymezení prostoru nebo místa shromáždění, možnost posazení a odpočinku. Využívají se také při carvingových závodech (Tremml, 2004).

Obr. 4 Carving bójky (www.zavodni-lyze.cz)

4. Obrázky

Dvojměrné obrázky známých a oblíbených pohádkových figurek nebo zvířátek, které si může lyžařská škola vyrábět samostatně podle aktuálních potřeb. Jejich výhodou je i možnost rychlé reakce na aktuální situaci v průběhu výuky nebo zimní sezony. Zároveň mohou zobrazovat i regionální zvláštnosti a specifika (Krakonoš, Král Šumavy apod.). Jsou oboustranně nakresleny na ploše odolného materiálu (sololit, vodovzdorná překližka apod.), plocha 100-150 cm x 60-100 cm.

Využití: S jejich pomocí vymezujeme určitý prostor nebo místo pro shromáždění, uplatnění ale najdou i po obvodu toboganu, po obou stranách příčných vln, skokanských můstků i dalších terénních tvarů. Umožní žákům snazší orientaci v prostoru (Tremel, 2004).

Obr. 5 Sněhulák (www.matuska-dena.cz)

Obr. 6 .Méd'a (www.matuska-dena.cz)

5. *Figurky*

Trojrozměrné figurky z umělé hmoty s tyčí pro zapíchnutí do sněhu. Některé figurky mohou být také nafukovací. Jejich výrobou se v současné době zabývají specializované firmy a jejich nabídka je stále bohatší. Figurky představují nejrůznější postavičky nebo zvířátka z dětských seriálů, které děti důvěrně znají. Jejich existence na dětském lyžařském hřišti vytváří dítěti dojem známého, blízkého prostředí.

Využití: Vymezujeme jimi prostor nebo místo pro setkání celé skupiny. Mohou být metou, ke které jedeme volnou jízdou nebo závod. Figurky se často využívají pro stavbu jednoduchého slalomu (Treml, 2004).

Obr. 7 Figurka s motivem ježka (www.jpk.cz)

Obr. 8 Figurka s motivem médi (www.jpk.cz)

6. *Umělohmotné pomůcky*

Díky stále stoupajícímu počtu dětských žáků v lyžařských školách začaly lyžařské firmy s výrobou řady umělohmotných pomůcek, které mají mnohonásobné využití a slouží

jednak k vymezení výukového prostoru, případně jeho specializované části, jednak přímo jako výuková pomůcka. Do této skupiny můžeme zařadit nafukovací vstupní brány do dětského hřiště, nafukovací nebo plastové plůtky pro vymezení výukového prostoru, přenosné projížděcí tunely, nafukovací projížděcí branky, umělohmotné předměty (krychle, kužel, koule, válec, kloboučky) sloužící pro ohrazení menšího prostoru a zároveň využitelné jako sedadla pro odpočinek dětí v průběhu výuky, nafukovací nebo umělohmotné hady v délce několika metrů pro vymezení trasy lyžařského tobogánu apod.

Obr. 9 Barevné kloboučky (www.zavodni-lyze.cz)

Obr. 10 Kužel (www.akaska.cz)

7. Projížděcí branky

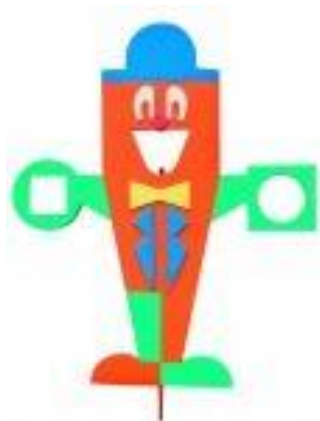
Nejrychleji je v každé situaci postavíme ze tří lyžařských holí. Výšku vodorovné lyžařské hole upravíme podle potřeby. Na dětském lyžařském hřišti mají svoje stálé místo a jsou to buď různým způsobem do oblouku ohnuté umělohmotné tyče, nebo dvě svislé tyče se standardně nastavitelnou výškou vodorovně podjížděné tyče. Projížděcí branky, které instalujeme molitanem nebo jiným měkkým materiálem pro případ srážky jedoucího žáka s některou částí branky (Tremel, 2004).

Obr. 11 Průjezd hrad (www.snehulacek.cz)

8. Házení na cíl

Jako cíl využijeme umělohmotný odpadkový koš, který upevníme na tyči 80 - 120 cm nad sněhem, nebo velký plošný obraz (rozměry 110 x 60 cm, sololit) s otvorem (otevřená ústa klauna, otevřené okno domu, sněhulák), do kterého se žáci za jízdy snaží trefit sněhovou koulí, malým míčkem apod. Je možné hodnotit úspěšnost házení, trefa do obrázku 1 bod, trefa do otvoru 2 body apod.

Obr. 12 Panák (www.snehulacek.cz)

9. Barevné míče, kostky, umělohmotné hračky, umělohmotné kruhy apod.

Využíváme je při hrách jako rychlé mobilní mety pro dosažení cíle, jako obrátku při závodech, při házení na cíl. Vhodné jsou při zadávání úkolů spojených s vozením předmětů (přímý sjezd, přejíždění vln apod.). Žáci je vozí v rukou (nad hlavou, za zády, v předpažení, upažení apod.) a plní s nimi různé úkoly (mávání, kroužení, točení).

10. Cvičné zábradlí

Je tvořeno vodorovnou tepelně izolovanou tyčí, nainstalovanou na dvou pevně zabudovaných sloupcích. Vodorovných tyčí může být několik v řadě s různou výškou nad sněhem. Uvedenou pomůcku využíváme pro nácvik skluzu a rovnováhy. Děti se opřou o vodorovnou tyč a zkoušejí různé poskoky, klouzání jednou nebo oběma lyžemi, přenášejí hmotnost z lyže na lyži (Tremel, 2004).

11. Lano na stoupání

Jeho význam je při současné vybavenosti dětských lyžařských hřišť moderními vleky pro nejmenší lyžaře stále více na ústupu.

12. Stoupací koberec

Je využíván pro usnadnění krátkého výstupu k dolní stanici vleku, k některé výukové pomůcce apod. Koberec je možné položit i v pravém úhlu. Je tvořen umělou protiskluzovou látkou, po obou krajích je koberec zesílen, aby nedocházelo k poškození hranami lyží.

Obr. 13 Stoupací koberec (www.sunkid.ap)

13. Lyžařský kolotoč

Instaluje se na rovné ploše, potřebná kruhová plocha má minimálně 12 m v průměru. Kolotoč nepotřebuje žádné pevné základy, tvoří ho malý motor uprostřed a čtyři ramena, která táhnou malého lyžaře po kruhové dráze. V plném obsazení uveze až 12 dětí nebo 8 dospělých. Je využíván u nejmenších lyžařů pro nácvik skluzu nebo jako zábava s využitím „vozíků“ pro snowtubing. Kolotoč je využitelný i pro zábavu dětí v letní sezoně.

Obr. 14 Lyžařský koberec (www.sunkid.ap)

14. Lyžařská dráha

Promyšleným spojením různých terénních tvarů s využitím přenosných výukových pomůcek vytvoříme sjezdovou dráhu, která ve svém průběhu staví před žáka úkoly s různým stupněm obtížnosti. Měla by být logickou součástí dětského lyžařského hřiště nebo dětského světa. Jejím tvůrcům to umožňuje značnou variabilitu při sestavování. Při volbě terénu lyžařské dráhy dbáme především na odpovídající sklon svahu. Podle něj určujeme využití jednotlivých terénních tvarů a instalaci přenosných výukových pomůcek. V lyžařské dráze by se měly střídát úseky s větším sklonem svahu s úseky, které žákům umožní opět získat plnou kontrolu nad jízdou. Velice důležitou podmínkou dobré lyžařské dráhy je její průběžná údržba. Sněhové hroudy, vyjeté rýhy nebo zmrázky mohou být pro děti velice nebezpečné. Osvědčuje se dráhu vyznačit barevnou šňůrou nebo plůtky s možností výjezdu v případě kolize. Obrázky nebo plastické figurky využijeme jako směrovky (Tremml, 2004).

15. Nudle na sněh

Nudle na sněh COMFY jsou nejen výborným zdrojem zábavy na sněhu, ale také velmi praktické při výuce lyžování. Jsou extrémně ohebné a měkké, takže nehrozí nebezpečí úrazu. Jednotlivé nudle je možno spojovat ve větší celky pomocí originálních

spojovacích

dílů.

Nudle COMFY se vyrábějí v několika barevných odstínech: žlutá, zelená, červená, modrá, oranžová a fialová, délka: 160 cm, průměr: 7 cm (www.online-hracky.com).

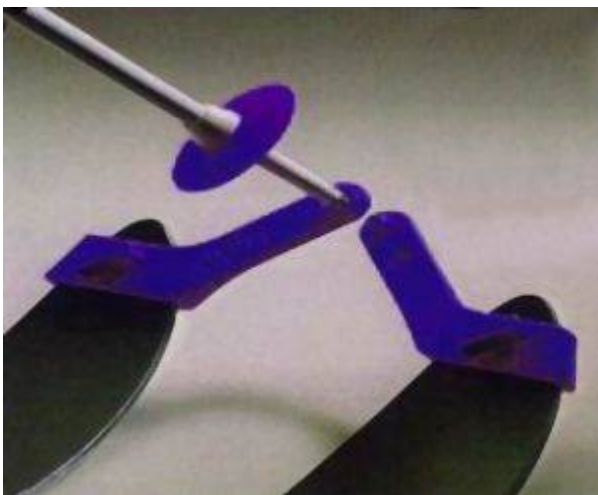

Obr. 15 Barevné nudle (www.hracky-online.com)

16. Try-Ski - pomůcka k výuce dětí

Již několik let se v zahraničí (Švýcarsko, USA) používá k výuce nejmenších dětí zajímavá novinka - Try-Ski.

Přípravek pomáhá malým dětem udržet lyže vedle sebe, a to především v prvních krůčcích a sjezdech. Jednoduchým pohybem přechází do brzdového pluhu a pak opět do paralelní stopy pro přímou jízdu. Lyže se jim přitom nekříží (www.ski-akro.com).

Obr. 16 Try-ski (www.ski-akro.com)

2.7 AKREDITAČNÍ ZAŘÍZENÍ

Podobně jako ve světě, dělí se i v ČR lyžařské kvalifikace na profesionální a amatérské a navazují tak na státní legislativu (živnostenský zákon) i strukturu mezinárodního lyžařského hnutí. Profesionální kvalifikace jsou dvě: "**cvičitel**" a "**učitel**". Pojem "*profesionální*" je termín označující skutečnost, že tyto kvalifikace opravňují svého držitele k získání živnostenského oprávnění, výkonu činnosti jako OSVČ, respektive založení vlastní lyžařské školy a zaměstnávání druhých osob k výuce veřejnosti. Školit tyto profesionální kvalifikace mohou pouze vzdělávací zařízení, která jsou akreditována MŠMT ČR. Pro schválení projektu musí všechna školicí zařízení splnit shodné podmínky deklarované státem zastoupeným MŠMT ČR (např. minimální délka školení, stejné minimální zkouškové požadavky atd.). Amatérské kvalifikace jsou různé, se stejným názvem "**instruktor**" a s případným dalším upřesněním. Jde o interní kvalifikace různých spolků a skupin s různým zaměřením i cílením (doplňované různými přívlastky jako např. "školního lyžování", "C-B-A", "sjiždění", "běhu", "snowboardu"... podle jejich zaměření) a pojem "*amatérský*" je termín znamenající, že na základě této kvalifikace nelze získat živnostenský list. V oblasti školství je používána kvalifikace instruktor školního lyžování, která má přesně kodifikovaný rozsah a školí ji též pouze zařízení akreditovaná MŠMT ČR (www.apul.cz).

Instruktor lyžování

Instruktor školního lyžování je lyžařský pedagog, který je oprávněn samostatně vést, řídit a vyhodnocovat tělovýchovný proces všech věkových kategorií v oblasti základního lyžování.

Držitel této kvalifikace je lyžařský pedagog, který může vyučovat na školních výcvikových kurzech, na lyžařských kurzech zaměřených na výuku lyžování, ve veřejných lyžařských školách, v lyžařských oddílech apod. Platnost této kvalifikace je v rámci ČR ve všech lyžařských školách a lyžařských oddílech sdružených v Českém svazu lyžařských škol a ve Svazu lyžařů ČR a v rámci školství. Kurz je v rozsahu 50 vyučovacích hodin.

Instruktor je držitelem amatérské kvalifikace a je oprávněn vyučovat lyžařskou veřejnost v různém rozsahu a specializaci, podle typu svého školení a oprávnění.

Cvičitel lyžování

Cvičitel lyžování je lyžařský pedagog, který je oprávněn samostatně vést, řídit a vyhodnocovat tělovýchovný proces všech věkových kategorií v oblasti základního lyžování. Může školit a doškolovat instruktory lyžování. Tato licence je nadstavbou k licenci Instruktor lyžování

Absolventi kurzu získají teoretické znalosti a praktické dovednosti na úrovni potřebné k vedení kvalitního a náročného lyžařského výcviku ve Veřejných lyžařských školách, na Lyžařských výcvikových kurzech základních a středních škol. Rozsah odborných znalostí v případě kvalifikace cvičitel lyžování je určen celkovým počtem hodin 210. Učební osnova musí obsahovat „obecnou a speciální část“, v rámci procentuálního zastoupení – obecná část 20 - 30%, speciální část 70 – 80% z uvedeného celkového počtu 210 výukových hodin. Kvalifikace cvičitel lyžování splňuje podmínky živnostenského zákona na vydání živnostenského listu.

Cvičitel je držitelem státní profesionální kvalifikace a je oprávněn vyučovat lyžařskou veřejnost a instruktory lyžování.

Učitel lyžování

Tato kvalifikace je nadstavbou kvalifikace cvičitel a její držitel má stejná práva jako Cvičitel lyžování - jde tedy rovněž o profesní kvalifikaci, držitelé této kvalifikace působí v ČR jako lektori školení lyžařských kvalifikací Instruktor a Cvičitel, podílejí se na rozvoji techniky a metodiky lyžování v ČR, působí v národních i mezinárodních lyžařských organizacích a podobně.

Učitel je držitelem státní profesionální kvalifikace a je oprávněn vyučovat lyžařskou veřejnost a cvičitele lyžování.

Učitel lyžování má ještě dvě nadstavbové verze a to:

Diplomovaný - plní stejné úkoly jako učitel lyžování. Označení jako diplomovaný znamená, že kvalifikace byla získána vysokoškolským studiem. Jeho kvalifikace splňuje podmínky odborné způsobilosti dle přílohy č. 2 živnostenského zákona (aktuální znění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání).

Mezinárodní - tento přívlastek je používán u kvalifikací, které splňují standard některého z mezinárodních sdružení lyžařských pedagogů (ISIA, IVSI či organizace EU). Přívlastek je používán ve spojení s názvem této mezinárodní organizace (www.apul.cz).

Akreditovaná zařízení v ČR

Všechna akreditovaná zařízení zastřešuje sdružení INTERSKI ČR. Jde o sdružení pro výuku lyžování, které je členem mezinárodní organizace Interski International, zabývá se výukou lyžování a sdružuje státem (MŠMT ČR) akreditovaná školící zařízení ke školení instruktorů, cvičitelů a učitelů lyžování. Níže jsou uvedena nejdůležitější akreditovaná zařízení, jež mají povolení na udělování vzdělávacích kvalifikací instruktor či instruktor lyžování. Třemi základními oblastmi, kterými se INTERSKI zabývá jsou: "Komerční výuka", "Spolková výuka" a "Školní výuka".

V České republice existuje několik subjektů (akreditovaných zařízení), která mohou zájemcům po absolvování kurzu tyto licence poskytnout (www.interski.cz).

Český Svaz Lyžařských Škol - ČSLŠ

Organizace jejichž účelem je sdružit lyžařské školy různého typu a velikosti zabývající se sjezdovým a běžeckým lyžováním (www.csls.cz).

Svaz lyžařů ČR

Svaz lyžařů ČR (SLČR) je zájmové sdružení občanů ČR s vlastní právní subjektivitou. Je vrcholnou organizací lyžařského sportu v České republice, která hájí zájmy lyžování směrem k organizacím v ČR i k Mezinárodní lyžařské federaci (FIS). Je členem ČSTV, Českého olympijského výboru a FIS. Základním posláním Svazu lyžařů ČR je široká podpora rozvoje lyžování, lyžařského sportu, vrcholového lyžování a sportovní reprezentace České republiky. Základem činnosti je aktivní podpora a propagace všech forem lyžování mládeže a dospělých.

APUL (ASOCIACE PROFESIONÁLNÍCH UČITELŮ LYŽOVÁNÍ)

Úzce spolupracuje s rakouskou asociací, která má dlouhou tradici v celosvětovém měřítku. S tím souvisí vlastní struktura vzdělávání svých členů, kopírující rakouský systém.

Asociace profesionálních učitelů lyžování a lyžařských škol v České republice byla založena v roce 1992 z důvodů nedostatečného vzdělávacího systému instruktorů pracujících v komerčních lyžařských školách. Tato organizace sdružuje učitele lyžování z povolání, kteří splňují kritéria nezbytná pro práci v komerčních lyžařských školách. V

současné době sdružuje APUL přes 1100 aktivních učitelů lyžování a 23 lyžařských škol.

V květnu 1994 byl APUL oficiálně přijat do mezinárodní organizace ISIA (Mezinárodní asociace profesionálních učitelů lyžování) a úzce spolupracuje v oblasti metodiky a systému výuky s partnerskými asociacemi ostatních zemí. Jednotlivé stupně vzdělávání APUL (kurzy C, B a A) odpovídají mezinárodním standardům ISIA a jako takové jsou tedy mezinárodně uznávané. ISIA stanovila svým členům konkrétní podmínky, které stanovují rozsah i obsah vzdělávacího systému učitelů lyžování. Na kongresu ISIA v roce 1999 ve Španělsku byla přijata změna stanov ISIA, která stanovuje povinnost splnit minimální standardy ve vzdělání učitelů. To znamená dodržení hranice 450 vzdělávacích hodin, zařazení výuky snowboardu, vyučování v minimálně jednom cizím jazyce apod. Tyto podmínky žádná z dosud udělovaných lyžařských kvalifikací v ČR nesplňuje. Na základě těchto skutečností APUL vypracoval novou koncepci vzdělávání a získal akreditaci od MŠMT.

Asociace profesionálních učitelů lyžování v České republice velmi úzce spolupracuje s Rakouským svazem profesionálních učitelů, zejména s Tyrolským svazem učitelů (Tiroler Skileherer Verband). Základ používané metodiky tudíž vychází z metodiky rakouské, ale celý systém je dopracován zejména na základě zkušeností s výukou v našich lyžařských školách a aplikován na podmínky výuky v České republice. Tento přísně ucelený metodický systém obsahuje výuku sjezdového lyžování od úplného začátku, kdy se žáci učí používat lyžařskou výzbroj a výstroj a základní lyžařské dovednosti, až po sportovní jízdu v hlubokém sněhu, v boulicích a také jízdu v neupraveném terénu a základy závodního lyžování. V současné době APUL také vzdělává i učitele snowboardingu a telemarku.

Ke své vzdělávací činnosti má APUL zřízen profesionální lektorský sbor.

Celé vzdělání APUL obsahuje kurzy licence "C", "B", "A", snowboardový/běžecký kurz, slalomový kurz a lavinový kurz. Místo snowboardu lze absolvovat také telemarkový kurz. APUL nabízí i kurz pro učitele dětské školky a free stylový seminář.

Stručná charakteristika jednotlivých licencí APUL:

Kurz licence C - je to základní kurz v rozsahu 9 dnů, který je pořádán 2 x ročně: na začátku prosince a na konci března. Je určen pro instruktory, kteří provádějí v praxi výuku začátečníků. Součástí kurzu je osvojení slovní zásoby v jednom světovém jazyce. Do kurzu se může přihlásit kdokoli starší 17 let. Vykonávat praxi však smí absolvent kurzu až po dovršení 18. let.

Kurz licence B - je organizován v rozsahu 9 dnů 1 x ročně v listopadu před zahájením zimní sezóny na ledovci v Rakousku. Obsahuje již prvky metodiky pokročilých lyžařů a základní celky z lyžování mimo sjezdové tratě. Kurz probíhá ve spolupráci s rakouskými svazy učitelů lyžování. Do kurzu se může přihlásit jen člen APUL, který je držitelem licence C.

Kurz běžeckého lyžování - je nezbytný pro udělení státní paralelní licence „cvičitel lyžování“, která je uznávána pro udělení Živnostenského listu v oblasti výuky lyžování. Běžecký kurz v rozsahu 3 dnů. Jsou pořádány 1 x ročně většinou v prosinci. Do kurzu se může přihlásit kdokoli starší 17 let.

Snowboardový kurz – pořádán jednou ročně na začátku prosince v rozsahu 8 dnů. Získaná kvalifikace „instruktor snowboardingu“ je určena pro výuku ve snowboardových školách. Vzdělání si lze rozšířit dalším navazujícím kurzem na „cvičitele snowboardingu“. Do kurzu se může přihlásit kdokoli starší 17 let.

Lavinový kurz – pořádán jednou ročně v rozsahu 5 dnů pod patronací Asociace horských vůdců. Do kurzu se může přihlásit člen APUL s licencií minimálně C.

Slalomový kurz – pořádán jednou ročně před kurzem licence A v rozsahu 4 dnů s využitím trenérů Svazu lyžařů České republiky. Smyslem je seznámit se se závodní jízdou v obřím slalomu a složení testu z jízdy v obřím slalomu. Je jakýmsi "konkurzem" na kurz A. Do kurzu se může přihlásit člen APUL s licencií minimálně C, přednost mají držitelé licence B se zájmem absolvovat kurz A.

Kurz licence A - je pořádán v rozsahu 14 dnů jedenkrát za 2 roky (nebo dle zájmu i ročně) ve druhé polovině dubna po skončení zimní sezóny na ledovci v Rakousku. Obsahuje prvky metodiky velmi pokročilých lyžařů a jízdu mimo sjezdové tratě. Výstupní požadavky jsou shodné s rakouskými – jejich licence „Landeskilehrer“. Kompletní vzdělání APUL, opravňující k užívání ISIA známky, se nazývá „Instruktor lyžování APUL A“.

S touto kvalifikací na úrovni známky ISIA lze pracovat v mnoha zemích, některé státy však vyžadují ještě tzv. Euro test a Euro Sécurité, které naše asociace také zprostředkovává v rámci kvalifikace „Mezinárodní učitel lyžování“.

Do kurzu A se může přihlásit jen člen APUL, který předem úspěšně absolvoval:

- kurz licence B
- snowboardový nebo telemarkový kurz APUL
- lavinový kurz
- slalomový kurz (splněný slalomový test)

Platnost všech licencí APUL je dle mezinárodního předpisu 3 roky, pak je třeba absolvovat víkendové doškolení.

APUL je v současné době držitelem následujících akreditací MŠMT ČR pro oblast výuky lyžování a snowboardingu:

1. Akreditace – Cvičitel lyžování (licence pro vydání ŽL)
vydána dne 11.9.2009
č.j. 046/ 2009 – 50 - A
2. Akreditace – Instruktor lyžování APUL C,B,A (licence pro komerční LŠ,
mezinárodní uznání v zemích sdružených v ISIA)
vydána dne 11.9.2009
č.j. 046/ 2009 – 50 - A
3. Akreditace – Cvičitel snowboardingu
vydána dne 11.9.2009
č.j. 046/ 2009 – 50 – A

Studenti VŠ se zaměřením na oborovou tělesnou výchovu mají možnost v rámci studia získat kvalifikace instruktor či cvičitel lyžování. Tyto kvalifikace je také možno získat v dalších školicích zařízeních jako jsou např. Rekvalifikační a vzdělávací centrum Praha, BP SPORT s.r.o., TJ Rozvoj Praha 4 – Skiplus, Klub lyžařů Turnov a další.

3. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Cílem práce bylo na základě zvolených kritérií porovnat lyžařské školy zaměřené na výuku dětí ve dvou vybraných lyžařských střediscích v České republice.

Úkoly práce:

- vybrat lyžařská střediska a lyžařské školy zaměřené na výuku dětí
- na základě odborné literatury vytvořit otázky pro řízený rozhovor
- návštěva středisek, kontaktování pověřených zástupců za lyžařské školy
- zpracování řízeného rozhovoru
- porovnání jednotlivých lyžařských škol

4. METODOLOGIE PRÁCE

4.1. CHARAKTER VÝZKUMU

Jednalo se o kvalitativní výzkum na základě řízených rozhovorů, pozorování a analýzy dat z dostupné literatury.

4.2. POUŽITÉ METODY

Základní metodou byla analýza dokumentů, na jejímž základě jsme vytvořili systém otázek k řízenému rozhovoru a také kategorie pro pozorování.

Není nutné zdůrazňovat, že vedení kvalitativního rozhovoru je uměním i vědou zároveň. Vyžaduje dovednosti, citlivost, koncentraci, interpersonální porozumění a disciplínu. Je obvykle třeba učinit řadu rozhodnutí ohledně obsahu otázek, jejich formy i pořadí. Dále se musí uvážit možná délka rozhovoru. Tyto problémy se vyjasňují buď před interview, nebo až v jeho průběhu v závislosti na typu rozhovoru (Hendl, 2005).

Pozorování je samozřejmou částí mnoha výzkumných akcí kvalitativního charakteru. Jednání a chování lidí jsou cílem prakticky každého zkoumání, jež se týká jedince nebo skupiny. Je zcela přirozené pozorovat různé projevy lidí. Rozhovory obsahují vždy směs toho, co je, a toho, co si o tom respondent myslí. Pozorování naproti tomu představuje snahu zjistit, co se skutečně děje. Schopnost pozorovat se – tak jako dovednost vést rozhovor – se užívá i při každodenních činnostech. V kvalitativním výzkumu jde o její promyšlené používání. Přitom nejde jen o vizuální, ale často i o sluchově, čichové a vjemové pocity. Pozorování nám také pomáhá doplnit naši zprávu o popis prostředí (např. vybavení školy, úřadu). Výzkumné pozorování lze klasifikovat podle následujících dimenzí:

Skryté - otevřené pozorování: Informuje pozorovatel o své činnosti účastníky děje.

Zúčastněné (participantní) - nezúčastněné (neparticipantní) pozorování: do jaké míry pozorovatel participuje na dění.

Strukturované - nestrukturované pozorování: provádí se pozorování na základě předem daného předpisu.

Pozorování v umělé situaci - v přirozené situaci.

Pozorování sebe samého - někoho jiného (Hendl, 2005).

4.3. VÝZKUMNÝ SOUBOR

Vybrali jsme dvě lyžařská střediska - Pec pod Sněžkou a Monínec. Šlo o záměrný výběr středisek, neboť obě jsou velice vhodná a doporučovaná pro výuku dětí. Cílem záměrného výběru je předem dané rozložení určitých znaků ve vzorku. Toto předepsané rozložení obvykle odpovídá známému rozložení těchto znaků ve zkoumané populaci. Důležité znaky, které je třeba zohlednit, tzv. kvótová kritéria, definuje výzkumník podle potřeb výzkumu (www.is.muni.cz).

V každém středisku jsme hodnotili lyžařské školy, které zde pracují; celkem se jednalo o 5 lyžařských škol: lyžařská škola MARO, lyžařská škola Snowsport school, lyžařská škola K+K Ski School, lyžařská škola Happy Hill Sochor, lyžařská škola Potok.cz.

4.4. DESIGN VÝZKUMU

Na základě odborné literatury byly sestaveny okruhy otázek pro řízený rozhovor (Příloha 1.). Poté dopracovány konkrétní otázky (Příloha 2). Zvolení kritérií bylo odpovídající pro hodnocení celkové kvality a chodu jednotlivých lyžařských škol.

Lyžařské středisko Pec pod Sněžkou bylo navštíveno 13. 3. 2010. V tomto středisku proběhly rozhovory ve čtyřech lyžařských školách (lyžařská škola Snowsport school, lyžařská škola K+K Ski School, lyžařská škola Happy Hill Sochor, lyžařská škola Potok.cz.). Lyžařské středisko Monínec bylo navštíveno 24.3.2010, zde proběhl rozhovor v lyžařské škole Maro.

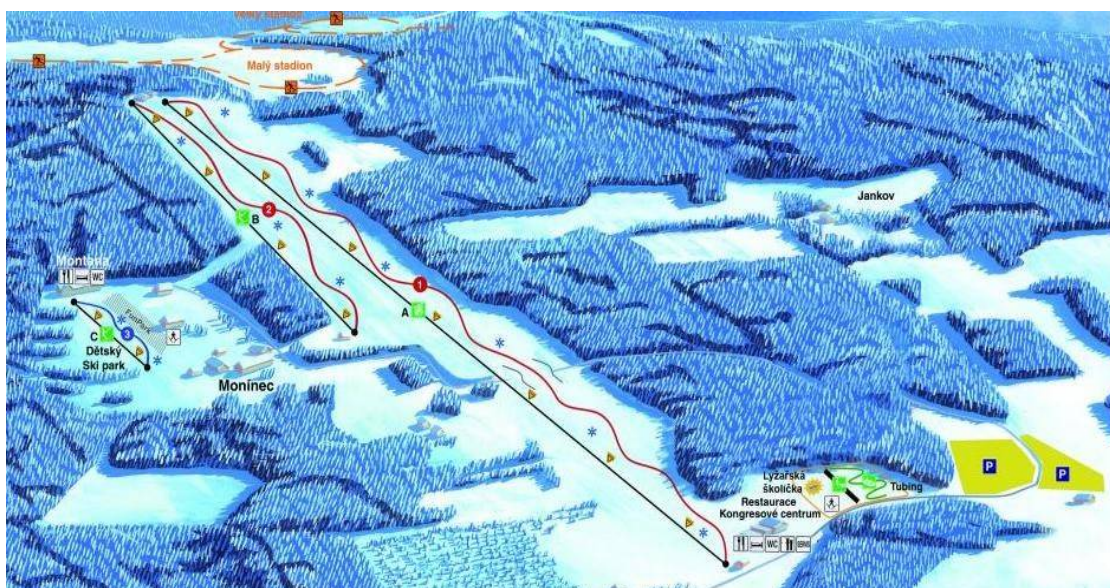
Rozhovory byly provedeny s předem doporučenými a pověřenými zástupci lyžařských škol.

Jednotlivé rozhovory trvaly vždy maximálně 45 min, odpovědi byly pečlivě zaznamenány na papír, později byly použity k vyhodnocení jednotlivých kritérií.

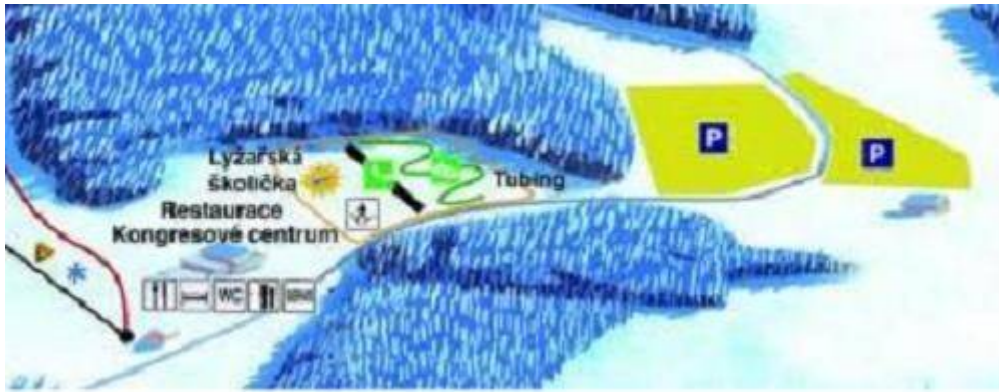
5. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

5.1 SPORT CENTRUM MONÍNEC

Sport centrum Monínec je lyžařské středisko nacházející se v oblasti Česká Sibiř. Centrum bylo vybudováno před 8 lety společně s lyžařskou školou MARO. Lyžařská škola se nachází v areálu, dobře dostupná od příjezdových cest a parkoviště. Dojezdové vzdálenosti z okolních měst jsou následující: Praha - 72 km, Tábor - 25 km, České Budějovice - 80 km. Sport centrum Monínec má jednu sjezdovou trať dlouhou 1200 m, jednu lyžařskou čtyř sedačkovou lanovou dráhu, v horní části sjezdovky zvyšuje komfort lyžování dvoumístný vlek Doppelmayr s kapacitou 1200 osob/hod. Sjezdové tratě jsou pravidelně upravovány novou rolbou. Celá sjezdová trasa má střední obtížnost - červená. Veškeré další informace o tomto středisku se dají dohledat na internetových stránkách: <http://www.moninec.cz> nebo <http://www.sportmoninec.cz>.

Obr. 17 Mapa Sport centra Monínec (www.moninec.cz)

Obr. 18 Detailní přiblížení polohy lyžařské školy MARO (www.moninec.cz)

1. Materiální vybavenost školy

Materiální vybavenost školy je srovnatelná s největšími lyžařskými středisky v České Republice. Příjímací kancelář pro klienty se nachází v budově M2 mezi základní stanicí lanové dráhy a lyžařskou školou. V té samé budově se nachází sociální zařízení, které je k dispozici klientům. Komplex není bohužel bezbariérový.

Zázemí pro instruktory se nachází pod areálem lyžařské školy, kde se také nachází meeting- point (první setkání klienta s instruktorem).

Půjčovna lyžařského vybavení je v příjímací kanceláři. Patří stejnému majiteli jako samotná lyžařská škola. Půjčovna má k dispozici 100 párů dětských lyží, lyžařských bot a dětských holí. Jednodenní vypůjčení lyžařského setu stojí v hlavní sezóně 200,- Kč/den. Součástí setu je pár carvingových lyží, hole, lyžařská obuv a u dětí také helma.

Předností této lyžařské školy je 90 m dlouhý pojízdný koberec, který je nejdelší v České Republice. Pojízdný koberec (Příloha 3) je pro tuto sezonu novinkou. Jako záložní zdroj přepravy klientů slouží provazový vlek. K výuce dále používají klasických pomůcek jako jsou: pohádkové postavy, „projížděčky“ a slalomové tyče s kloubem.

Dojezdová dráha lyžařské školy se nachází mimo sjezdové tratě a je oddělena plotem ze všech stran, aby se zamezilo střetu s ostatními lyžaři. S tím souvisí potřebné terénní úpravy, jež byly pro potřebu výuky dětí v posledních letech provedeny. Zejména se jedná o vytvoření bezpečného dojezdu (protisvahu) pro děti, které ještě nedovedou samy zastavit.

2. Systém výuky

Klient zakoupí voucher v příjímací kanceláři, kde je následně odkázán na meeting - point. Na meeting - pointu se setká s hlavním instruktorem, který přidělí klientovi svého instruktora, dle zakoupeného voucheru. Rozdělení dětí do odpovídající skupiny se

provádí na základě výkonnostních dovedností lyžařské pokročilosti dítěte. Ty se zjišťují pomocí konzultace s rodiči, popřípadě provedením tzv. ski-off, což je v podstatě krátká zkušební jízda. Pokud dítě nemá žádné zkušenosti s lyžováním, automaticky zařadí do „dětské školičky“ pro začátečníky. Jeho přeřazení do tzv. „jezdících skupin“ závisí na schopnostech a dovednostech dítěte. Spodní věkovou hranicí v lyžařské škole MARO jsou 3 roky. Jedná se však pouze o doporučený věk. Konečné stanovisko, zda se může výuky zúčastnit i mladší dítě, závisí na samotných rodičích. Harmonogram výuky je přizpůsoben výkonnosti dítěte. Druh výuky záleží na výběru klienta a doporučení hlavního instruktora. Nabízené druhy výuky jsou: privátní výuka (maximálně 2 osoby), skupinová výuka (maximálně 3 osoby) a pro pokročilé děti je poskytována „ski univerzita“ - což znamená výuka carvingového lyžování.

3. Personalistika

Sportovní centrum Monínek může nabídnout až 60 kvalifikovaných instruktorů. Všichni instruktoři vyučující v této škole mají odborné vzdělání akreditované ČSLŠ (Český Svaz Lyžařských Škol). Průměrný věk instruktorů je 22 let. Všichni instruktoři ovládají alespoň jeden světový jazyk (angličtina, němčina, popř. francouzština). V lyžařské škole nevyučuje žádný zahraniční instruktor. V sezóně má lyžařská škola deset stálých instruktorů, ale při velkém přílivu klientů, zejména o holandských či ruských prázdninách, dokáže mnohonásobně navýšit kapacitu instruktorů na potřebný počet. Co se týče klientely, přibližně 70 % tvoří děti a zbylých 30 % jsou zájemci z řad dospělých a mládeže.

4. Integrace s lyžařským areálem

Lyžařská škola MARO má exkluzivní dohodu se Sport centrem Monínek. V praxi to znamená, že vedení areálu nebude akceptovat další lyžařskou školu a její působení v lyžařském středisku. Do této dohody patří také celosezónní permanentka do ski areálu a přednostní vstup na lyžařský vlek.

5. Obchodní kritérium

Konkurence v areálu není žádná, jelikož je zde pouze jedna lyžařská škola. Cenová politika - ski areál poskytuje množstevní slevy (rodinné slevy).

Smluvními partnery jsou HUSKY CZ s.r.o, Relax, ČSLŠ, Blizzard, LNK Products, Monínek s.r.o.

6. Členství v asociaci

Lyžařská škola MARO má členství pouze v ČSLŠ. Při náboru nových instruktorů vyžaduje licenci „instruktor lyžování“, kterou vydává ČSLŠ. Škola MARO však náborové kursy, kde by budoucí instruktoři licenci dostali, neorganizuje. Zaměstnává i studenty pedagogických fakult (ti mají v rámci studia základní licenci „instruktor lyžování“), po kterých vyžaduje doškolení pod záštitou ČSLŠ.

7. Činnost lyžařské školy v letních měsících

Během letních měsíců škola nabízí různé sportovní vyžití.

Okružní jízda na koloběžce, stále oblíbenější letní aktivita, pro věkové kategorie od 9 let. Začíná se jízdou na lanovce a pokračuje se prohlídkou Javoroky, Ounuz (vesnická památková zóna), Cunkov, Penzion u bizona, chov Amerických bizonů. Končí se 4 km sjezdem po silnici až k Monínci.

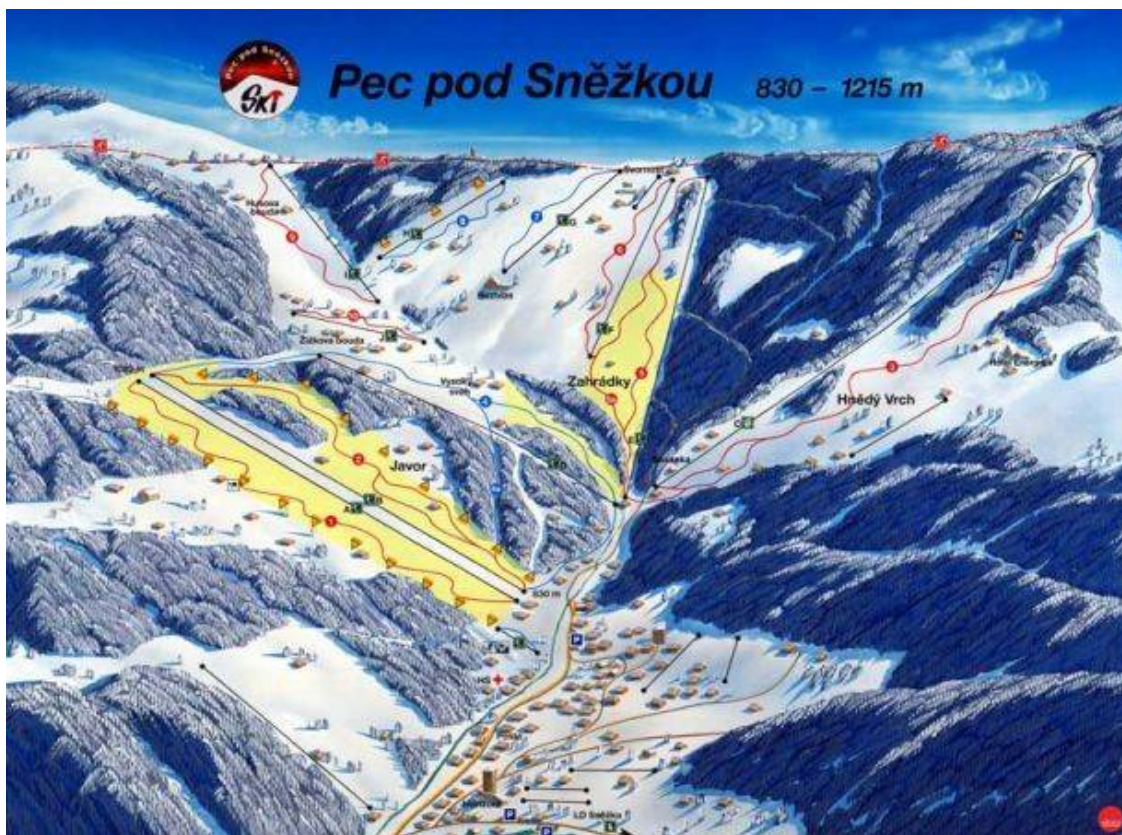
Další aktivity jako např. jízda na mountainboardu, lukostřelba, travní lyže.

5.2 LYŽAŘSKÉ ŠKOLY V PECI POD SNĚŽKOU

Město Pec pod Sněžkou je jedním z nejznámějších a nejnavštěvovanějších horských středisek v České republice s možnostmi celoročního vyžití. Nachází se v nadmořské výšce 750 m a má asi 600 stálých obyvatel. Sněžka, hraniční hora s Polskem, je svými 1602 metry nejvyšší horou České republiky. Celá oblast města se nachází v Krkonošském národním parku (KRNAP).

Lyžařský areál, který provozuje čtyřsedačkovou lanovku a 9 vleků s přepravní kapacitou 9520 osob za hodinu a upravuje přibližně 10,5 kilometrů sjezdových tratí různých obtížností. Sjezdové tratě jsou určeny začátečníkům i pokročilým. Lyžařské terény jsou oblíbeny především rodinami s dětmi, protože je možné vybrat si z široké nabídky sjezdových terénů. Ve večerních hodinách jsou v provozu 3 vleky s umělým osvětlením. Sjezdovka Javor je přitom nejdelší a nejlépe osvětlený svah v České republice. Dalšími osvětlenými svahy jsou sjezdovka Zahrádky III a sjezdová trať u hotelu Horizont. V celém areálu se lze pohybovat s jedinou magnetickou kartou, která

platí na všechny vleky. Pro vyznavače freeskiingu a snowboardingu je po celou sezónu v provozu velký freestyle park. Pro běžkaře je stále upravována Krkonošská magistrála (www.happyhill.cz).

Obr. 19 Mapa siareálu Pec pod Sněžkou (www.svobodanadupou.cz)

5.2.1 Lyžařská škola Snowsport school

Je druhá největší lyžařská škola v Peci pod Sněžkou, byla založena v roce 2008. Jedná se o tým lidí, kteří v oboru výuky lyžování působí již několik let. Mají bohaté zkušenosti nejen z českých hor, ale i z působení v zahraničí: Rakousko, Itálie, Austrálie a Nový Zéland. Jako jediná škola v Peci pod Sněžkou se věnuje i výuce telemarkového lyžování. Telemarková škola je zde novinkou pro sezónu 2009/2010. Škola také nabízí sáňkařské výlety, které se konají každý čtvrtek. Internetová stránka školy je <http://www.snowsportschool.cz>.

Obr. 20 Dolní kancelář Snowsport school v Peci pod Sněžkou (www.snowsportschool.cz)

Obr. 21 Logo lyžařské firmy Snowsport school (www.snowsportschool.cz)

1. Materiální vybavenost školy

Lyžařská škola Snowsport school vlastní dvě kanceláře s dvěma půjčovnami, které patří přímo této lyžařské škole. První kancelář se nachází ihned po příjezdu do Pece pod Sněžkou (vlevo za mostem), druhá kancelář je umístěna o přibližně 500 m výš. Zázemí pro instruktory se nachází ve spodní kanceláři. Ti mají zde k dispozici vlastní lyžárnu servis a odpočinkovou místnost se sociálním zařízením. Hlavní meeting-point Snowsport school se nachází v dolní části sjezdovky Javor. Dále má škola k dispozici provazový vlek, situovaný nad hotelem Horizont na Velké pláni. Na stejném místě se nachází i poma, která se používá také pro výuku dětí. Poma se platí zvlášť, není zahrnuta do ceny za lyžařskou výuku. Terénní úpravy se týkají pouze dojezdu do roviny ve spodní části.

Škola má k dispozici přibližně 50 párů lyží, z toho 30 párů dětských. Cena kompletu pro dospělé je 300,- Kč. Cena dětského kompletu je 200,- Kč. Dětské přilby jsou k půjčení zdarma. Škola vlastní tzv. projížděčky, pohádkové postavy, kužely, kroužky, míčky. Místo s těmito pomůckami je od sjezdovky odděleno rolovacím plotem.

2. Systém výuky

Hlavní instruktor každé ráno rozdává ostatním instruktorům práci. Instruktoři se scházejí v horní kanceláři, kde jsou seznámeni s klientem. Výuka dětí probíhá dle metodiky APUL. Rozdělení dětí do skupin se děje na základě konzultace s rodiči a následného ski-off, kdy se zjišťují skutečné lyžařské dovednosti každého dítěte. Spodní věková hranice není nijak určena, obecně se však doporučuje zařadit do výuky děti starší tří let. Škola nabízí klasické formy výuky, tedy: skupinovou (max. 10 dětí na jednu skupinu), privátní (individuální), kliniku či dětskou školičku. Sraz instruktorů s klienty je většinou v kanceláři. Výjimečně však může instruktor „vyzvednout“ klienta přímo v hotelu.

3. Personalistika

Lyžařská škola Snowsport school, má denně k dispozici dle sezóny až 20 instruktorů. Z toho je přibližně polovina celosezónních. Dost často jsou však, jak je tomu i u ostatních škol, využíváni někteří instruktoři operativně na základě vytíženosti. Škola požaduje licenci akreditovanou APUL. Licence „C“ je zde podmínkou. Škola sama instruktory neproškoluje, neboť k tomu slouží kurzy APUL. Průměrný věk instruktorů je 24 let. Co se týče jazykové vybavenosti, požadován je minimálně jeden světový jazyk (angličtina či němčina). V lyžařské škole je zaměstnán pouze jeden slovenský instruktor, jinak žádní cizinci. Klientelu tvoří z 50 % děti a z 50 % dospělí. Je to hlavně díky výuce telemarkového lyžování, zde dospělí o výuku jeví velký zájem.

4. Integrace s lyžařským areálem

Škola nemá zvýhodnění skipasů, ani přednostní vstupy na vleky. Se skiareálem, resp. společností SKI Pec a.s. nemají žádnou dohodu a kooperaci. Snowsport school využívá klasické klientské zvýhodnění: hromadný odběr skipasů, studentské slevy apod.

5. Obchodní kritérium

Konkurence v areálu je vysoká, ale přesto se škola drží na vrcholu a patří mezi druhou nejnavštěvovanější. Smluvní partneři Snowsport school jsou: K2, Scarpa, Exil, Alpsport, CK Klíč, Chata Viktorka, Chata Protěž, Klicktravel.cz a Snow.

Nejdůležitější formou reklamy jsou POS materiály (tzn. letáky, vlaječky, plakáty, ceníky, rolety) v Peci pod Sněžkou a bannery na internetových stránkách partnerů.

6. Členství v asociaci

Lyžařská škola Snowsport school má od roku 2008 členství v asociaci APUL.

7. Činnost lyžařské školy v letních měsících

Lyžařská škola během letních měsíců nabízí poměrně široký rozsah služeb. Organizuje, v posledních letech velmi populární, výlety na koloběžkách.

Půjčovna kol a koloběžek je vybavena novými koly od firmy PELLIS a terénními koloběžkami FORT. Mezi další aktivity patří: horolezectví, obří trampolína, lukostřelba či tandemový paragliding. Snowsport school organizuje také poznávací výlety do skalního města Adršpach či Prahy.

5.2.2 Lyžařská škola K+K Ski School

Lyžařská škola K+K Ski School byla založena roku 1995 v Jánských Lázních, v Peci pod Sněžkou otevřela pobočku teprve v loňském roce. Škola je dlouholetým členem Asociace profesionálních učitelů lyžování (APUL). Instruktoři ze školy K+K se pravidelně umísťují na stupních vítězů na mezinárodním Mistrovství učitelů lyžování ČR. V roce 2009 vyhráli zlatou medaili v soutěži demotýmů a v big airu, v soutěži lyžařských škol získali stříbrnou medaili. V zimních měsících pořádá tato škola každý čtvrtek dětské závody ve slalomu, pro malé i větší závodníky. Škola také nabízí hlídání dětí přímo v penzionu. Internetové stránky školy jsou k dispozici na adrese <http://www.ski-school.cz>).

Obr. 22 Kancelář lyžařské školy K+K v Peci pod Sněžkou (www.ski-school.cz)

Obr. 23 Logo lyžařské firmy K+K ski school (www.ski-school.cz)

1. Materiální vybavenost

Lyžařská škola K+K Ski School sídlí v Peci pod Sněžkou nad autobusovým nádražím. Zde se nachází hlavní kancelář, půjčovna lyžařského vybavení a sportovní obchod. Vše je majetkem lyžařské školy K+K. Zázemí pro instruktory je zde podobné jako u ostatních škol. Tedy sociální zařízení, malá šatna, odpočinková místnost a lyžárna.

Lyžařská škola má k dispozici okolo 150 párů lyží, bot a hůlek. Cena za celodenní pronájem lyžařského setu je 350,- Kč pro dospělého a 250,- Kč za dětský komplet.

Výuka dětí probíhá nad hotelem Horizont, cca 5 min chůze od kanceláře. Zde se nachází krátký vlek, který má škola pronajatý. Škola vlastní kužele, „figurky“ a různé typy projížděček a pohádkových postav. Terénní úpravy se týkají pouze dojezdu, který je upravený do roviny.

2. Systém výuky

Systém výuky se nijak neliší od ostatních konkurenčních škol. Platba za výuku či materiál probíhá v hlavní kanceláři. Konkrétní meeting-point (k dispozici mají tři) se volí dle lyžařských dovedností a místa ubytování klienta. Formy výuky jsou standardní, konkrétně dětská školička, skupinová, privátní a klinika. Rozdělení do skupin probíhá dle konzultace a ski-off. Velikost skupin bývá do deseti osob. Lyžařská škola poskytuje dětskou výuku dětem od tří let.

Obr. 24 Meeting-point lyžařské školy K+K (www.pozok.cz)

3. Personalistika

Lyžařská škola K+K Ski School, má denně v kanceláři 6-8 stálých instruktorů, celkem K+K Ski School zaměstnává až 70 kvalifikovaných instruktorů. Ti jsou často využíváni operativně. Odborné vzdělání instruktorů je zde rozmanité: vyučují zde studenti pedagogických fakult, FTVS UK, kteří mají licenci získanou v rámci jejich studia, někteří instruktoři mají APUL licenci, jedná se o licenci „C“.

Průměrný věk je 20 let. Požadovaná jazyková vybavenost instruktorů je angličtina či němčina, popř. polština. Škola zaměstnává pět instruktorů ze zahraničí - polské národnosti a slovinské národnosti. Klientelu tvoří převážně děti ze 70 %, 30% dospělí a mládež.

4. Integrace s lyžařským areálem

Na pomě u Horizontu mají děti přednostní vstupy. Tato škola však nemá žádné zvýhodnění při nákupu skipasů.

5. Obchodní kritérium

Smluvní partneři této školy jsou: APUL, Yellow Point, SKI Pec a.s., Velká Úpa, ALPINE pro, Krakonošovo království, Pension Modřín. Škola se propaguje formou POS a odkazů na www stránkách svých partnerů. Jako největší konkurenci škola považuje lyžařskou školu Happy Hill Sochor.

6. Členství v asociaci

Škola má členství v asociaci APUL.

7. Činnost lyžařské školy v letních měsících

Jako ostatní lyžařské školy, tak i škola K+K Ski school také nabízí spousta letních aktivit jako jsou např.: dětská sekce lanového parku, která je určena dětem od 100 cm do 140 cm výšky. Děti jsou jištěny bezpečným samojistícím zařízením. Velký park (od 140 cm) je složen ze 30 překážek různé obtížnosti. Klient se jistí tzv. ferratovým systémem jištění.

Mezi další provozované aktivity patří: čtyřkolky, terénní koloběžky - sjezd z hřebenuů Krkonoš, horské pěší výlety, lezení a slaňování, lukostřelba, rafting, tandem paragliding, paintball, babysitting, vyjížděky na koních, kreativní indoor či outdoor hry pro děti od 4 let.

5.2.3 Lyžařská škola Happy Hill Sochor

Happy Hill Sochor je největší lyžařská a snowboardová škola v Peci pod Sněžkou, Černém dole a Malé Úpě. Lyžařská škola Happy Hill Sochor byla založena v roce 1994. Lyžařská škola poskytuje komplexní služby v oblasti výuky lyžování a snowboardingu pro dospělé i děti. Škola nabízí vypůjčení lyžařského i snowboardového vybavením, servis lyží, služby sportovního obchodu, aprés-ski a transportní služby. Happy Hill Sochor také organizuje lyžařské závody a jiné doplňkové programy. Adresa internetových stránek této školy je [http:// www.pec-pod-snezkou.ski-school.cz](http://www.pec-pod-snezkou.ski-school.cz).

Činnost firmy tvoří 3 hlavní směry:

1. sportovní a vzdělávací aktivity – služby lyžařské a snowboardové školy, zimní kurzy a semináře, freestylové campy, letní aktivity.

2. materiálové zabezpečení – půjčovna zimního a letního materiálu, sportovní obchod, servis.

3. firemní a skupinové akce – příprava, produkce a realizace sportovních, zábavných a vzdělávacích programů, organizace závodů.

Obr. 25 Hlavní kancelář Happy Hill Sochor (www.happyhill.cz)

Obr. 26 Logo Happy Hill Sochor (www.happyhill.cz)

1. Materiální vybavenost

Pro děti jsou připraveny tři dětské školky, vybavené barevnými a bezpečnostními pomůckami a zvířátky, dětský vlek (poma) ve školce Javor i Horizont. Škola disponuje vlastní lyžařskou půjčovnou, umístěnou hned vedle hlavní kanceláře. Hlavní kancelář se nachází přibližně 150 m nad autobusovým nádražím. Pro klienty je k dispozici více než 500 párů carvingových lyží, bot a hůlek. Lze si vypůjčit i snowboardový set, několik párů běžeckých lyží a dokonce i dětské sáně. Samozřejmostí je dostatečný počet dětských přileb. Cena za jednodenní pronájem dospělého setu je 350,- Kč. Dětský je o 100,- Kč levnější. Zázemí pro instruktory je poměrně štedré. Vlastní kuchyňka,

odpočinková místnost, servis a sociální zařízení je jim plně k dispozici. Co se materiálního vybavení týče (výukové pomůcky, sněžný skútr, zázemí školičky, půjčovna apod.), mezi konkurenčními školami v Peci pod Sněžkou je Happy Hill Sochor nejvyspělejší.

2. Systém výuky

Škola Happy Hill Sochor využívá propracovaný systém rezervace výuky. Klienti mají možnost rezervovat si výuku prostřednictvím internetu. Větší část však kupuje výuku přímo v hlavní kanceláři. V závislosti na lyžařských dovednostech a místa ubytování je klient následně zařazen do konkrétní skupiny a poslán na meeting point, který mu svou polohou nejvíce vyhovuje. Obvykle rezervace (zakoupení) výuky a lyžařského vybavení probíhá v den příjezdu do resortu. Výuka začíná ihned následující den, nejčastěji neděle. Všichni klienti jsou rozřazeni na meeting pointu do velkých skupin, ze kterých se dále tvoří maximálně deseti členné skupinky. Rozřazení do skupin probíhá formou nahlášení v hlavní kanceláři a následného ski-off (zkušební jízda). Happy Hill Sochor nabízí klasické formy výuky, tedy: dětskou školičku, skupinovou, kliniku či privátní (individuální). Lyžařská školička je určena pro děti od 3 let. Kapacita skupinové výuky je max. 12 osob, privátní výuka 1-2 osoby.

3. Personalistika

Ve vedlejší sezóně (do 23.12 a od 15.3.) má škola k dispozici cca 40 instruktorů. Přibližně polovina z nich je celosezónních. Jejich licence jsou nejčastěji APUL „C“. Co se jazykového vybavení týče, nejčastěji ovládají anglický jazyk popř. německý. Velká část instruktorů je z řad studentů dojíždějících z nedalekého Trutnova či Hradce Králové. Důležitým personálním počinem posledních tří let je využívání holandských studentů sportovních fakult. Ti v rámci studia plní na českých horách zápočtové požadavky své školy. Škola Happy Hill Sochor je takto schopna poskytnout až 15 holandských instruktorů. Instruktoři podstupují základní kurz APUL „C“. Toto je velkou (jazykovou) výhodou zejména druhý a třetí únorový týden, kdy do Pece pod Sněžkou přijíždí stovky nizozemských turistů se svými dětmi. Klientelu tvoří z 50 % děti, 20 % mládež a zbytek dospělí.

4. Integrace s lyžařským areálem

Lyžařská škola Happy Hill Sochor úzce spolupracuje se společností SKI Pec a.s., vlastníci všechny sjezdové tratě, vleky a lanovky v Peci pod Sněžkou. Spolupráce spočívá především ve vzájemné marketingové podpoře (www, reklama v areálu aj.), množstevní slevě při odběru ski pasů pro klienty, výhodného odběru celosezónních ski pasů pro instruktory či levného pronájmu horní části sjezdovky Klondike, kde Happy Hill provozuje malou lyžařskou školku. V ní se nachází dětský jezdící koberec, který má tato škola rovněž od SKI Pec a.s. výhodně pronajatý. Určitě stojí za připomenutí kooperace při spravování Relax Parku v letních měsících. Happy Hill se stará o celkový provoz tohoto parku jenž patří opět společnosti SKI Pec a.s.

5. Obchodní kritérium

Smluvními partnery jsou RWE, K2, Points (výhradní dovozce a distributor sportovního zboží pro Českou republiku), Relaxpark Pec pod Sněžkou, Horizont hotel, APUL, Pec pod Sněžkou Lyžařský areál, Nová škola lyžování. Velmi důležitým obchodním partnerem je holandská cestovní kancelář Tsjecho Raizen, která prodává v Nizozemí zájezdy do českých hor. Klienti tak mají možnost objednat si výuku a lyžařský materiál přímo od této CK. Mezi těmito subjekty existuje provizní smlouva.

6. Členství v asociaci

Lyžařská škola Happy Hill je dlouholetým členem asociace APUL. Vzhledem ke své velikosti patří vedle SkolMaxu ze Špindlerova Mlýna k nejdůležitějším členům (členská základna, volební vliv na valné hromadě).

7. Činnost lyžařské školy v letních měsících

Jak již bylo uvedeno, škola v letních měsících provozuje Relax Park v Peci pod Sněžkou. Návštěvníci tohoto parku tak mají možnost vyzkoušet si pod dohledem zkušených instruktorů několik adrenalinových atrakcí, jako jsou obří trampolíny, lanové přemostění, bobová dráha či lanová dráha ve výšce cca 7 m. Dále Happy Hill organizuje vyjíždky na terénních koloběžkách či takzvané nordic-walking túry. Velmi důležitou letní činností je organizace temabuildingových aktivit pro korporátní klientelu.

5.2.4 Lyžařská škola Potok.cz

Lyžařská škola působící ve střediscích Pec pod Sněžkou a Velká Úpa. Potok.cz vyučuje dle nejmodernějších metodických postupů vycházejících z asociace APUL. Dále Potok.cz nabízí odborné a technické zajištění firemních akcí v oblasti východních Čech. Jde především o zážitkové programy na kolech, koních a lanových aktivitách. Internetové stránky: www.potok.cz

Obr. 27 Kancelář Lyžařské školy Potok.cz (www.potok.cz)

Obr. 28 Logo lyžařské školy Potok.cz (www.potok.cz)

1. Materiální vybavenost

Hlavní kancelář této lyžařské školy se nachází nedaleko autobusového nádraží. Potok.cz disponuje vlastní nevelkou lyžařskou půjčovnou s přibližně dvěma sty páry lyží. Cena za jednodenní pronájem lyžařského setu je 190,- Kč za dospělého a 150,- Kč za dětský. Zázemí pro instruktory tato kancelář nemá. Za zmínku sand jen stojí malá lyžárna, sloužící k uschování lyží. Výhodou této školy je vlastnictví krátké sjezdovky na protilehlém kopci areálu Javor. Tato přibližně 150 m dlouhá sjezdovka je využívána především pro dětskou výuku. V její dolní části se nachází malá dětská školička. Terénní úpravy jsou následující: dojezd do roviny a dětská „skikrosová“ dráha (vlny).

2. Systém výuky

Systém výuky je totožný, jako u konkurenčních menších škol v Peci pod Sněžkou. Rezervace výuky a materiálu probíhá v hlavní kanceláři. Poté je klient poslán na jeden ze dvou meeting pointů (Javor a soukr. vlek na protějším svahu). Obecně se tato škola snaží garantovat maximální počet klientů ve skupině. Ten nepřevyšuje počet 6. Tím je zajištěna větší spokojenost celé skupiny. Spodní věková hranice není určena. Vše záleží na dovednostech dítěte.

3. Personalistika

Celkový počet instruktorů je ve vedlejší sezoně přibližně 10. V nejnavštěvovanějších týdnech vyučuje v Potok.cz cca 20 instruktorů. Škola vyžaduje minimálně licenci APUL „C“. Klientela je nejčastěji holandská. Co se týče dětské výuky, přibližně 70 % celkové klientely tvoří děti. Zbylých 30 % jsou dospělí a mládež.

4. Integrace s lyžařským areálem

Kooperace s areálem není nijak výrazná. Za zmínku stojí pouze výhodný odběr sezónních skipasů pro své instruktory.

5. Obchodní kritérium

Mezi významné obchodní partnery lyžařské školy Potok.cz patří oděvní firmy Exil a výrobce lyží K2. Propagace školy probíhá formou POS materiálů v areálu a www stránek.

6. Členství v asociaci

Lyžařská škola Potok.cz má členství v asociaci Apul.

7. Činnost lyžařské školy v letních měsících

Lyžařská škola Potok.cz v létě nezůstává pozadu a poskytuje také sportovní vyžití v letních měsících. Nabízí tzv. Moto trip, což znamená výlet na motorkách. Organizují výlety na motorkách v ČR i v zahraničí. Škola pořádá také cyklovíkendy a firemní akce.

Lyžařská škola MARO v Monínci se výrazně odlišuje od škol, které se nacházejí v Krkonoších. Je to dáno především svou polohou. Krkonoše jsou nejvyšším pohořím v ČR a dá se říci, že i turisticky nejvyspělejší. Celkový úhrn sněhových srážek je na Monínci mnohem menší, stejně jako infrastruktura a ubytovací kapacita oblasti. Nedostatek sněhových srážek však areál, ku prospěchu školy, dohání umělým zasněžováním. Lyžařskou školu MARO využívají především čeští klienti. Příznivá dojezdová vzdálenost z Prahy předurčuje druh klientely. Lyžařský areál na Monínci a škola MARO se zaměřují především na kvalitní poskytování služeb v oblasti výuky dětí. V tomto směru je škola na lepší úrovni než některé školy v Krkonoších. Výborná kooperace s areálem a absence jakékoliv konkurence tomuto faktoru napomáhají. Areál investoval do výukových pomůcek (90 m dlouhý posuvný koberec, minivlek apod.) a škola MARO je má plně k dispozici.

Jak již bylo řečeno, škola MARO se svou činností a charakterem trochu vymyká klasickým komerčním horským školám v Krkonoších. Celkový dojem byl však velmi pozitivní a dá se říci, že i překvapivý.

Ostatní školy se již nacházejí v turisticky nejvýznamnější horské oblasti v ČR. Krkonoše poskytují nejkvalitnější lyžařské podmínky, kterých v hojné míře využívají také zahraniční návštěvníci, především z Holandska, Německa, Polska a v posledních letech i Ruska. Všechny ostatní hodnocené školy se nacházejí ve středisku Pec pod Sněžkou.

1.Materiální vybavenost

Nemůžeme říci, že by některá škola zaostávala co se týče materiální vybavenosti. Všechny školy disponují velmi kvalitními výukovými pomůckami, které se liší spíše v motivech a barevnosti „figurek“. Ve vybavenosti a dostupnosti lyžařských vleků pro děti jsou však velké rozdíly. Lyžařská škola MARO v Monínci vlastní

devadesátimetrový posuvný koberec, který je určitě velkou předností této školy, neboť je nejdelší v České republice. Ostatní školy mají nevýhodu v tom, že mají vleky a koberec pouze v pronájmu. Snowsportschool má k dispozici provazový vlek a pomu, za kterou si klienti musí připlatit. Jako drobné negativum u této školy je třeba uvést polohu hlavní kanceláře (velká vzdálenost od areálu) a malou kapacitu lyžařské půjčovny. K+K ski school v Peci pod Sněžkou otevřela pobočku teprve loni a svou pozici si v areálu teprve hledá. K+K ski school má také pronajatý krátký vlek pro dětskou výuku, posuvný koberec nemá k dispozici, s materiální vybaveností je na tom tato lyžařská škola nejhůře. Jako velké pozitivum této školy uvádíme velmi solidní vybavenost půjčovny a angažovanost při organizaci nejrůznějších závodů a akcí pro děti i dospělé. Lyžařská škola Happy Hill Sochor používá pro děti dětský vlek (poma). V tomto roce začala škola používat nový areálový posuvný koberec u penzionu Svornost, ale samozřejmě za poplatek. Tato škola vlastní výukových pomůcek nejvíce a každý rok se je snaží doplňovat. Škola má díky svému zázemí (školky, kanceláře, půjčovny) největší počet zájemců o výuku. Lyžařská škola Potok.cz má výhodu v tom, že vlastní krátkou sjezdovou trať na protilehlém svahu areálu Javor. Tato přibližně 150 m dlouhá sjezdovka je využívána především pro dětskou výuku. V její dolní části se nachází malá dětská školička s vlastním vlekem s nízkým vedením lana. Jedná se o nejmenší školu v Peci pod Sněžkou, avšak svým zázemím pro dětskou výuku na spodní příčky rozhodně nepatří.

2. Systém výuky

Systém výuky se shoduje v mnoha bodech. Školy nabízejí většinou tři druhy výuky a to: skupinovou, privátní a rodinnou výuku.

Lyžařská škola MARO v Monínci má zavedenou zkušební jízdu, dle níž jsou děti rozdělovány do skupin podle lyžařských dovedností. V lyžařské škole Snowsport school výuka dětí probíhá dle metodiky APUL. Také zde probíhá rozdělení dětí podle výkonnosti, což je pro pozdější práci vhodné.

Velkým kladem této školy je poskytování výuky telemarku. Tomuto stylu se věnuje jako jediná.

K+K ski school, co se dětské školičky a výuky dětí týká, je na tom asi nejhůře. Je to dáno absencí kvalitního zázemí, kde by tuto výuku mohla provozovat. V poskytování výuky dospělým klientům využívá svých zkušeností z Jánských Lázní, kde mají velmi silnou pozici.

Lyžařská škola Potok.cz jde cestou individuálního přístupu a to se pozitivně odráží na spokojenosti klientů. Kladně je hodnocena omezenost velikosti skupin.

3. Personalistika

Celkově je u všech škol pozitivní, že od instruktorů požadují minimálně jeden cizí jazyk. Věk instruktorů je průměrně 23 let. Ve všech školách se od instruktorů požaduje určitá kvalifikace, školy nezaměstnávají instruktory bez licencí.

Velkou předností lyžařské školy Snowsport school je přítomnost instruktorů se zkušenostmi ze zahraničí. Velká část z nich učila či stále učí v USA, Austrálii či Novém Zélandu. To se pozitivně odráží na jazykové vybavenosti, lyžařských dovednostech a celkovému přístupu ke klientovi. Je to právě kvalita lyžařských instruktorů (licence, jazyková vybavenost, lyžařské dovednosti), ve které nemá Snowsport school v Peci pod Sněžkou konkurenci. U lyžařské školy Happy Hill Sochor je jako další pozitivum shledáno využívání holandských studentů (instructorů). Právě u dětské výuky jde o důležitý prvek, neboť velkým problémem často bývá komunikační (jazyková) bariéra a poměrně velká část klientely přijíždí z Holandska. Malé děti totiž neovládají instruktory hojně využívaný anglický jazyk. S výukou dospělých je to však horší. Škola klade na výběr svých instruktorů mnohem mírnější požadavky a to je na celkové kvalitě výuky vidět. Ve vytižených týdnech je dosti často kladen důraz na kvantitu nežli na kvalitu. Právě na výběru svých instruktorů by měla škola Happy Hill Sochor zapracovat. V únorových týdnech jsou také na sjezdovkách v Peci pod Sněžkou k vidění až třinácti členné skupiny, což určitě klientům na spokojenosti nepřidá.

4. Integrace s lyžařským areálem a obchodní kritérium

Největší integraci s lyžařským areálem má lyžařská škola MARO v Monínci, je to logické, neboť škola zde nemá žádnou konkurenci. Ski areál škole poskytuje slevy na skipasy a dále má škola přednostní vstupy na vleky. Takové podmínky v Peci pod Sněžkou rozhodně nejsou. Školy mezi sebou silně konkurují, ale dominantní Happy Hill Sochor si své nejsilnější postavení již několik let drží. V tomto areálu má Happy Hill Sochor bohatou tradici. Za téměř stěžejní se dá považovat vlastnický podíl Christiana de Rijke z Holandska. Jeho přítomnost a kontakty v jeho rodné zemi nastartovaly spolupráci s mnoha cestovními kancelářemi v Nizozemí. Ty rok co rok přivázejí v zimní sezóně do Pece pod Sněžkou stovky turistů. Proto se Happy Hill Sochor stal kapitálově nejsilnější a klienty nejvyužívanější místní školou. Dobrá spolupráce

s areálem této školy dosti napomáhá. Výhodný odběr clientských skipasů lze považovat také za velmi důležitý faktor. Dobré zázemí pro provozování dětské školičky staví Happy Hill Sochor jednoznačně v této oblasti na první místo. Propagaci řeší školy obdobně, formou letáků a reklamních plakátů.

6. Členství v asociaci

Nejčastější členství škol je v Asociaci APUL, dále ČSLS.

7. Činnost lyžařské školy v letních měsících

Aktivity v letních měsících řeší školy formou různorodého sportovního vyžití. Vesměs u všech škol jde o stejné aktivity, jako koloběžky, cyklistika, turistika. Jako jediná škola Potok.cz nabízí moto trip, což jsou výlety na motorkách po ČR i zahraničí.

6. ZÁVĚR

Cílem práce bylo porovnat a zhodnotit dvě lyžařská střediska v ČR, respektive pět lyžařských škol, nalézt nedostatky a pokusit se navrhnout možná řešení.

Jak už bylo zmíněno na začátku práce, lyžařské školy v ČR prošly za posledních několik let obrovským rozvojem. Jejich kvality se celkově zlepšily. Na trhu se vykytují stále nové firmy, které vyrábí širokou škálu moderního vybavení do lyžařských škol.

Z průzkumu, který byl prováděn formou řízeného rozhovoru vyplývá, že úroveň jednotlivých lyžařských škol se výrazně neliší. Z výsledků hodnocení jednotlivých škol je zřejmé, že nejpreferovanější školou je Happy Hill Sochor v Peci pod Sněžkou. Jde o největší školu s nejdelší tradicí. Je kapitálově nejsilnější a klienty nejnavštěvovanější. Velmi pozitivně byla hodnocena také škola MARO v Monínci. Její velkou výhodou je kvalitní materiální vybavenost. Škola má prioritní postavení ve středisku, jelikož je zde jediná. Lyžařská škola Snowsport school si za dva roky svého působení vybuodovala druhou nejsilnější pozici v Peci pod Sněžkou. Výhodou této školy je, že jako jediná v tomto areálu poskytuje výuku telemarku. Lyžařská škola Potok.cz preferuje individuální výuku a to se pozitivně odráží na spokojenosti klientů, výhodou je také vlastnictví sjezdové tratě.

Jako nejslabší byla shledána lyžařská škola K+K. Je to dáno především absencí kvalitního zázemí. Pobočka této školy v Peci pod Sněžkou byla založena teprve v loňském roce a tak si své místo na trhu ještě buduje.

7. BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

1. BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V. *Diagnostika dítěte předškolního věku: Co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let.* 1. vyd., Brno : Computer Press, a.s., 2007, 108 s. ISBN 978-80-251-1829-0
2. DOVALIL, J. et al. *Výkon a trénink ve sportu.* 3. vyd., Praha : Olympia, 2009, 336 s. ISBN 978-80-7376-130-1
3. DVOŘÁKOVÁ, H. *Didaktika tělesné výchovy nejmenších dětí a dětí s hendikepy.* Praha : Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2000, 90 s. ISBN 80-7290-005-6
4. DVOŘÁKOVÁ, H. *Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte.* 1. vyd., Praha : Portál, 2002, 144 s. ISBN 80-7178-693-4
5. HAVLÍČKOVÁ, L. *Biologie dítěte: Rané fáze lidské ontogeneze.* 1. vyd., Praha : Karolinum, 1998, 93 s. ISBN 80-7184-644-9
6. HAVRDOVÁ, K. *Sylabus z vybraných témat vývojové psychologie.* 1. vyd., Hradec Králové : Gaudeamus, 2002, 55 s. ISBN 80-7041-185-6
7. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum.* 1. vyd., Praha : Portál, 2005, 164 s. ISBN 80-7367-040-2
8. HOUŠTĚK, J. et al. *Dětské lékařství: Učebnice pro lékařské fakulty.* 3. vyd., Praha : Zdravotnické nakladatelství, n.p., 1990, 500 s. ISBN 80-201-0032-6
9. HOUŠTĚK, J., KUBÁT, K. *Základy dětského lékařství: Pediatrická propedeutika.* 1. vyd., Praha : Státní zdravotnické nakladatelství, 1953, 516 s. ISBN 72.782/53-A/5
10. MARŠÍK, J., PŘÍBRAMSKÝ, M. *Sjezdové lyžování.* 3. vyd., Praha : Olympia, 1984, 118 s. ISBN 28-011-84
11. NOSEK, M. et al. *Instruktor lyžování.* Ústí nad Labem : [s.n.], 2009. Dostupné z: http://pf.ujep.cz/~nosek/nosek_web/literatura.html
12. PIZINGEROVÁ, K., STOŽICKÝ F. *Základy dětského lékařství.* 1. vyd., Praha : Karolinum, 2008, 359 s. ISBN 978-80-246-1067-2
13. SKORUNKOVÁ, R. *Úvod do vývojové psychologie.* 1. vyd., Hradec Králové : Gaudeamus, 2005, 70 s. ISBN 80-7041-727-7
14. SOUKUP, J. *Lyžování: Podle alpských lyžařských škol.* 1. vyd., Praha : Olympia, 1991, 132 s. ISBN 27-080-91

15. STLOUKALOVÁ, B. *Didaktika tělesné výchovy pro mateřské školy*. 1. vyd., 2008. Dostupné z : <http://oliva.uhk.cz/webct/entryPage.dowebct19>. SOUKUP, J. *Lyžování: Podle alpských lyžařských škol*. 1. vyd., Praha : Olympia, 1991, 132 s. ISBN 27-080-91
16. ŠULOVÁ, L. *Repertorium vybraných poznatků vývojové psychologie: Psychologie pro mateřské školky*. 1. vyd., Praha : Portál, 2003, 158 s. ISBN 80-7178-799-X
17. TREML, J. *Lyžování dětí*. 1. vyd., Praha : Grada Publishing, a.s., 2004, 108 s. ISBN 80-247-0682-2
18. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie: Dětství, dospělost, stáří*. 1. vyd., Praha : Portál, 2000, 528 s. ISBN 80-7178-308-0
19. VODIČKOVÁ, S, PŘÍBRAMSKÝ, M. česká škola lyžování. Sjíždění a zatáčení na lyžích dětí a mládeže. Liberec : TU, 2005, 152 s. ISBN 80-7083-914-7
20. VYMĚTAL, J. *Lékařská psychologie*. 3. vyd., Praha : Portál, 2003, 400 s. ISBN 80-7178-740-X
21. WARD, B. *Péče o dítě 3-6 let*. 1. vyd., Zlín : Osveta, 1996, 215 s. ISBN 80-88824-46-X

Seznam použitých internetových zdrojů

- 1) <http://oliva.uhk.cz/webct/entryPage.dowebct> (citováno dne: 28.3.2010)
- 2) <http://www.psychoterapie.estranky.cz> (citováno dne: 30.3.2010)
- 3) <http://www.rustovyhormon.cz> (citováno dne: 30.3.2010)
- 4) <http://www.justice.com> (citováno dne: 5.4.210)
- 5) <http://www.zavodni-lyze.cz> (citováno dne: 5.4.2010)
- 6) <http://www.matuska-dena.cz> (citováno dne: 5.4.2010)
- 7) <http://www.jpk.cz> (citováno dne: 5.4.2010)
- 8) <http://www.snehulacek.cz> (citováno dne: 5.4.2010)
- 9) <http://www.online-hracky.com> (citováno dne: 5.4.2010)
- 10) <http://www.ski-akro.com> (citováno dne: 5.4.2010)
- 11) <http://www.sunkid.ap> (citováno dne: 5.4.2010)
- 12) www.interski.cz (citováno dne: 7.4.2010)
- 13) www.apul.cz (citováno dne: 7.4.2010)
- 14) www.msmt.cz (citováno dne: 7.4.2010)
- 15) www.csls.cz (citováno dne: 7.4.2010)

16) http://pf.ujep.cz/~nosek/nosek_web/literatura.html (citováno dne : 5.4.2010)

17) www.akaska.cz (citováno dne: 12.4.2010)

Příloha 1 Okruhy otázek pro řízený rozhovor

1. Materiální vybavenost školy (kancelář, dětská školička, půjčovna, vše co škola vlastní)
2. Systém výuky (organizace práce, meeting point, harmonogram výuky, druhy výuky)
3. Personalistika (počet instruktorů, odborné vzdělání, věk, jazyková vybavenost, národnost)
4. Integrace s lyžařským areálem (zvýhodněné skipasy, přednostní vstupy na vleky)
5. Obchodní kritérium (smluvní partneři, propagace konkurence v areálu)
6. Členství v lyžařské asociaci
7. Činnost školy v letních měsících

Příloha 2 Otázky pro řízený rozhovor

Jak je vaše škola materiálně vybavená?

- Kde se nachází hlavní kancelář školy?
- Kde je situovaná půjčovna lyžařského vybavení?
- Kolik párů dětských lyží má škola k dispozici?
- Jaké výukové pomůcky škola vlastní?
- Vlastní škola lyžařský vlek?

Jaký má vaše škola systém výuky?

- Jaká je organizace práce?
- Kde má škola meeting-point?
- Jaký je harmonogram výuky?

Zhodnot'te personální stránku vaší školy.

- Kolik instruktorů má škola k dispozici?
- Jaké vzdělání musí mít instruktoři?
- Jaký je průměrný věk instruktorů?
- Jakou jazykovou vybavenost musí instruktoři mít?
- Jaké národnosti jsou instruktoři?

Jakou má lyžařská škola integraci s lyžařským areálem?

- Má zvýhodněné skipasy či přednostní vstupy na vleky?

Jaké obchodní kritérium škola volí? Jaké má smluvní partnery?

- Jak je škola propagována?
- Jak velká je konkurence v tomto areálu?

V jaké lyžařské asociaci má škola členství?

Popište činnost školy v letních měsících.

Příloha 3 Fotodokumentace Monínece

Obr. 29 Logo lyžařské školy Monínece

Obr. 30 Devadesátimetrový posuvný koberec

